

Urheiluseura Pohjantähti

40 vuoden pituinen juoksu

TOUCAN PRESS 2020
LAKE WORTH BEACH, FL, U.S.A

TAITTO TIMO VAINIONPÄÄ

KAARINA NASKI

**URHEILUSEURA
NORTH STAR**

1979 - 2019

LAKE WORTH, FLORIDA

Lukijalle

Kun pikkutyttönä koti-Kotkassa seisoin pihalla käsilläni, menin siltaan ja tein kärrynpyöriä, en lainkaan arvannut tekeväni kulttuurista. Eikä vierellä sooloileva siskoni Hilikka liioin. Tehtiin vain niin kuin isä neuvoi, ja parhaimmat kiitoksemme olivat häneltä, entiseltä valiovoimistelijalta saamamme keikut.

Paljon myöhemmin, journalistina, jouduin käytännössä pohtimaan kulttuurin olemusta. Taide ja tiede moninaisissa muodoissaan olivat sitä tiettenkin, mutta vuosikymmenten mittaan haastatteliemieni henkilöiden kautta on piirtynyt kuva paljon laajemmasta käsitteestä. Huomio vahvistui löydettyäni amerikkalaisen yhteiskunnan suomalaisen siiven, yritteliään, talkoohenkisen, taustaansa arvostavan. Ihastuinko? Vielä kysyt - selvä se! Nämä naiset ja miehet ovat luoneet tulevaisuutensa vahvalla optimistisellä otteella, ja tulokset ovat kaikkien nähtävillä. Että heitä yhdistää urheilu, jota myös ruumiinkulttuuriksi kutsutaan, se on geeneissä.

Näin väitän paneuduttuani North Starin vaiheisiin. Suomalaisen urheiluseurojen kasvatit ovat toimineet uudella mantereella Floridaa myöten perinteikkäältä pohjalta ja unohtamatta heitä, jotka tekivät vanhan maan näkyväksi maailmankartalla.

Etelän sinisen taivaan alla on juostu lujaa, hypätty, heitetty, notkeiltu, nyrkkeilty. Kuljetettu viestikapulaa seuraavalle sukupolvelle ja yhdessä sen kanssa. Niin että moni voi vielä elämän iltassa todeta hyvällä syyllä: "Voimaa on niin, että hartioita pakkottaa!"

Tarinoiden jäljillä ja lämpimästi lukemaan yllyttäen

Kaarina Naski

Energisellä Saarisen pariskunnalla, Hilkalla ja Reijolla, oli kylliksi rohkeutta urheiluseuran perustamiseen. Reijo oli myös North Starin ensimmäinen puheenjohtaja.

40 vuoden pituinen juoksu

Ei hyvästi vaan näkemiin, Pohjantähti!

Mihin suomalaiset suurissa siirtolaisaalloissa tai niiden jälkeen ovat uudella mantereella päätyneetkään, siellä taatusti on urheiltu. Terve sielu elää terveessä ruumiissa, sanotaan, ja siinä on jo motiivia kylliksi mille tahansa yhteisölle.

Lähes 80 vuotta ehti kulua New Yorkin suomalaisten ensimmäisen varsinaisen urheilujärjestön perustamisesta, kun etelävaltiolaiset, Floridan suomalaiset perustivat oman urheiluseuran vuonna 1979. Siitä alkoi North Starin nelikymmenvuotinen juoksu. Maaliviiva tuli vastaan, kun jatkajia ei enää ilmaantunut. Amerikkalaistunut jälkipolvi on muuttanut seudulta koulujen, yliopistojen ja työpaikkojen perään, kuka minnekin... Mutta se on varmaa, että lapsena urheiluseurassa löydetty sosiaalisuus, liikunnan ilo ja harjoittelun kautta voittoon -henki jäivät heidänkin elämänsä johtotähdiksi. Hyvin lähellä taivaannapaa sijaitsevaa Pohjantähteähän ovat nimittäin ihan oikeastikin mm. merenkulkijat käyttäneet apuna suunnan löytämisessä.

Innostunutta, urheiluhenkistä joukkoa Lake Worthin ja Lantan alueelta oli runsaasti koolla Suomi Talossa, Amerikansuomalaisten Turistiklubilla, kun North Starin perustava kokous pidettiin helmikuun 17. päivänä 1979. Puheenjohtajaksi valittiin Reijo Saarinen ja sihteeriksi Juhani Hakama.

Saarinen, joka oli muuttanut Floridaan Kanadasta 1970-luvun alkuvuosina vaimonsa Hilkan sekä poikansa Timin kanssa, hoiti-kin sitten tarmokkaasti puheenjohtajuutta koko ensimmäisen viisivuotiskauden, jonka jälkeen hän ilmaisi halunsa jäädä tauolle ja puheenjohtajan nuija siirtyi Juhani Hakamalle. Johtokunnan muut jäsenet tuolloin, 1984: Jaakko Ampuja varapj, John Rais sihteeri, Martti Kaartinen rahastonhoitaja, Mirjam Kaartinen jäsenihteeri, Seppo Kallio ja Einari Reinberg. Varajäsenet Kyösti Annala, Jorma Huttunen ja Viljo Lavikka, tilintarkastajat Maija Ojala ja Kaarina Lavikka.

Saarisen pariskunta palkittiin ”pestin jälkeen” ansioistaan seuran kunniapokaalilla. Hilkan veli, em. Martti Kaartinen puolestaan muistetaan niin innokkaana vapaaehtoistyöntekijänä kuin esiintymisistään haitarinsoitajana. Viidessä vuodessa North Starin voitiin katsoa lunastaneen vankasti paikkansa seudulla. Siitä kertoi mm. tämän ensimmäisen etapin kunniaksi järjestettyjen tanssien suuri yleisömenestys.

Tanssisalin täyttöaste ei ollutkaan hullumpi suosion mittari, sitä käyttivät ja käyttävät tänä päivänäkin myös muut Suomi Tallossa toimivat vastaavanlaisia tilaisuuksia järjestävät seurat. Kysymys on tuiki tärkeästä varainhankinnasta. -Miami ja Fort Lauderdalesta tuli parhaina aikoina tanssinhinkuisia turisteja bussilasteittain, kertoo Juhani Hakama muistelutapaamisessa 2020. -Baari oli auki, ja alkoholin ostomahdollisuus houkutteli.

Asianmukaisen viinakaapin teki kirvesmiesnäytteenä Pekka Lehtonen, Hakama toimi ”baariosaston” huoltopäällikkönä ja Sirkka Lehtonen tuolloin tiukkana kukkaronnyörien pitäjänä. Sanomattakin on selvää, että kaikki toimet ja pyrkimykset yhteiseksi hyväksi hoidettiin aitoon amerikansuomalaiseen tapaan vapaaehtoisvoimin.

-Baarimikko oli ainoa, joka sai tippiä, nauraa Hakama, seuran kunniajäsen, samoin kuin Lehtonenkin.

Monivuotisen puheenjohtajuutensa ohella Hakama kirjasi yleisurheilukisojen tulokset muistiin ja välitti ne lehtiin. Amerikan Uutisten muutettua Floridaan 1986 se on ollut painettuna lehtenä keskeinen uutistenvälittäjä myös North Starin vinkkelistä. Perustamisvuodestaan 1999 lähtien nettilehti Usasuomeksi on niinkin pitkäikäinen yllä tiiviitä yhteyksiä urheiluseuraan.

Monilta seudun suomalaisilta yrityksiltä ja yksityisiltä henkilöiltä heti alkuun ja vuosikymmenten mittaan saadut lahjoitukset ovat olleet tärkeänä tukena seuran välinehankinnoissa ja mahdollistaneet palkintojen jakamisen kilpailuissa.

North Star puolestaan on vastavuoroisesti jakanut stipendejä lahjakkaille nuorille ja tukeaan erinäisiin muihinkin tarkoituksiin

North Star on jakanut vuosien ja vuosikymmenten mittaan stipendejä moniin tarkoituksiin, mm. nuorten lahjakkaiden musiikinopiskelijain instrumenttihankintoihin. Tässä muistetaan High Schoolin päättäneitä nuoria. Vas. Minna Huttunen ja poika oikealla Henri Laari.

sekä kantanut kortensa kekkoon talkootöissä Suomi Talossa.

Sponsorifirmoista muistiin ovat jääneet mm. Finn Motors, Matti Komosen kellosepänliike, Jorma ja Riitta Huttusen The Ringmaker Jewelers, Scandia Bakery, Lassen Motelli ja Saari Construction; Mauri ja Masi Saaren lukkarinrakkaus pöytätennikseen koitui kaikkien lajin fanien ja samalla seuran suosituimman harrastuksen hyväksi.

- Paikallinen suomalainen liikeklubi, jonka piiriin on kuulunut suomalaisten omistamia motelleja, kiinteistöväilytys- sekä monia muita liikkeitä, tiedetään laajemminkin maanmiestensä toiminnan tukijaksi alueella. Klubin ansioksi on katsottava esimerkiksi Midnight Sun Festivalin alulle saattaminen.

Tulipalokiire sopii urheilijalle

Seuran lajikirjoa ovat yleisurheilun ja pöytätenniksen ohella edustaneet jalkapallo, lentopallo sekä naisten ja miesten voimistelu. Purjelautailuunkin on otettu tuntumaa. Lake Worthin High Schoolin urheilukentällä järjestetyissä kilpailuissa tuloksia on tehty koko perheen voimin. Lumilinnut ovat olleet aina tervetulleita mukaan samoin kuin seuran virkistystoimintanaan järjestämille matkoille kiinnostaviin kohteisiin eri puolille Floridaa.

North Starin juoksukilpailut pidettiin useana vuonna John Prince -puistossa. Matka oli 5 kilometriä ja osanottajamäärä noin 100-150. Tämän 1980-luvun suosituksen tapahtuman laittoi alulle Mike Ahola, joka oli saanut kokemusta niin maratoneista kuin kisajärjestelyistä asuessaan aiemmin Kaliforniassa.

Kyösti Annala vie voiton satasella, toiseksi tulee Pekka Lehtonen ja pronssille Mike Ahola.

Kaikessa seuratoiminnassa luottamushenkilöt muokkaavat järjestön ulkoisen kuvan. Näin on ollut myös North Starin kohdalla. Useat, niin kuin esimerkiksi Kyösti Annala, joka hoiti jämpptisti seuran raha-asioita parinkymmenen vuoden ajan, näyttivät esimerkkiä myös urheilukisoissa. Annalan laji oli keskimatkojen juoksu. Hänet tunnettiin monitoimimiehenä, joka rakensi ja korjasi taloja ja näytti olevan liikkeellä kaiken aikaa. Eräs paikkakuntalainen kertoi pelästyneensä, kun näki kerran Annalan juoksevan täysiä pihan poikki hiki otsalla. -Mikä on hätänä, mihin kiire? -Maali loppui, haen lisää autosta, hihkaisi Kyösti. Vielä ikämiehenä hän pääsi palkinnoille paikallisissa katujuoksuissa.

Ja sama tuppasi olemaan viilettämisen vika muillakin North Starin tienraivaajilla, niin Tampereelta lähtöisin olevalla Hakamalla kuin joutsalaisella Lehtosella, jotka ovat tehneet Annalan tavoin työelämänsä rakennusalailla. Yhä on molemmilla seuran toiminnasta kertoessaan selvästi havaittavaa voitonhinkua silmäkulmassa. Kovana urheilumiehenä tunnettu Hakama osallistui yleisurheilukisoissa moneen lajiin ja harrasti lisäksi jalka- ja lentopalloa. Lehtonen isona miehenä oli haka kuulantyyönnössä ja myös ahkerasti mukana lentopallopeleissä. Luottamustointaan tilintarkastajana hän hoiti niin ikään monet vuodet.

Vastaperustetun seuran ensimmäisissä yleisurheilukilpailussa maaliin tulossa Taisto Kääntö, toisena Juhani Hakama ja kolmantena oletettavasti Tim Saarinen.

Voitontahtoa kilpакentällä

Kuvassa yllä Hakaman Jussi näyttää miten kuulaa pukataan. Ennätyslukemat! Taustalla Juhani Pöllänen, jonka ykköslajina oli nyrkkeily ja joka juoksi myös maratoneja. Pölläsellä oli ravintola Lantanassa. Pituutta hyppää Masi Saari.

Viereisellä sivulla leiskauttavat Mauri ja Mia Saari. Kuulaa pukkaamassa Mauri Saari. Mia Saari on tehnyt osansa mallikkaasti ja vastaanottaa palkintonsa. Jakajina Juhani Hakama (etualalla) ja Jorma Huttunen.

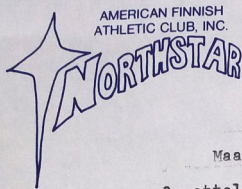

Niin kauan kuin lapset viihtyvät urheilukentällä, on seuroilla tulevaisuutta. Siinäkin mielessä North Star on ollut vetovoimainen.

Kahden lipun tuntumassa Lake Worthin High Schoolin kentällä 1980 -luvulla. Takarivissä seudun tunnettuja nimiä, äärimm. oik. Taisto Kääntö, vieressään (hieman piilossa) Kalle Lindroos, jonka edessä Jorma Huttunen (sininen paita) ja hänestä vas. Eino Grön, takanaan Pekka Lehtonen (aurinkolasit ja hattu). Pitkät pojat takarivissä Mikko Laari (pitkätukkainen) ja pisin Petri Annala, edessään isänsä Kyösti. Kolmas vas. Mauri Saari, rakentaja ja pöytätenniksen sponsori, oikealla puolellaan Kaija Kalervo, alueen amerikansuomalaisia yrittäjiä ja puuhanaisia ja vasemmalla puolella fysioterapeutti Eero Laukkanen Rovaniemeltä. Polvillaan tulevien tähtien vieressä oik. Kaliforniasta Floridaan muuttanut Mike Ahola, joka vauhditti John Prince -puiston juoksukilpailut.

AMERICAN FINNISH
ATHLETIC CLUB, INC.

Northstar Kevatkisat

Maalisk. 27 -83 Lake Worth Florida

3 -ottelu lajit : 100m , Kuula ja Pituus

Miehet Yleinen Sarja

100 m	Kuula	Pituus	Pisteet
Douglas Frye 12.1	D. Frye 11.45	Frye 5.28	Frye 30p
Tim Saarinen 12.7	J. Lehtonen 10.54	Saarinen 4.77	Saarinen 22p
John Lehtonen 13.0	T. Saarinen 8.95	Lehtonen 4.46	Lehtonen 20p

Miehet 35 ja yli

Juhani Hakama 13.0	Jantunen 11.37	Lindroos 4.73	Lindroos 24p
Kalle Lindroos 13.2	Lehtonen 10.42	Hakama 4.70	Hakama 22p
Taisto Kaanto 14.6	Lindroos 10.35	Lehtonen 4.38	Lehtonen 15p
Kyosti Annala 14.9	Hakama 9.65	Annala 4.30	Jantunen 14p
Olavi Jantunen 15.4	Annala 9.00	Jantunen 4.02	Annala 10p
Pekka Lehtonen 15.8	Kaanto 8.83	Kaanto 4.00	Kaanto 9p

Miehet 45 ja yli

Gustafson 17.0	Gustafson 9.25	Gustafson 3.40	Gustafson 30p
Lautiainen 20.5	Lautiainen 7.09	Lautiainen 2.74	Lautiainen 24p
Reinberg 20.8	Reinberg 5.33	Reinberg 2.41	Reinberg 18p

Pojat -65-67 synt.

Merko Hakama 12.47	Hakama 5.11	Hakama 8.63	Hakama 30p
--------------------	-------------	-------------	------------

Pojat -68-69 synt.

Marko Laitamaki 14.4	Laitamaki 7.65	Laitamaki 4.36	Laitamaki 30p
Petri Annala 15.0	Annala 7.55	Annala 3.55	Annala 24p

Pojat -70-71 synt.

Aslak Isokangas 15.1	Isokangas 3.47	Isokangas 20p
Michael Ampuja 16.0	Ampuja 2.93	Ampuja 16p

Pojat -72-74 synt.
Harri Annala 15.4

Pit. 3.35

Naiset Yleinen Sarja

Terhi Hakamaa 18.0	Hakamaa 6.19	Hakamaa 2.80	Hakamaa 30p
Irmeli Laine 20.0	Laine 4.48	Laine 2.23	Laine 24p

Tytot -65-67 synt.

Sari Goos 15.0	Goos 3.71
----------------	-----------

Tytot -70-71 synt.

Jeana Lehtonen 16.2	Lehtonen 3.00
---------------------	---------------

Tytot -72-74 synt.

Pia Lehtonen 15.3	Lehtonen 3.35
Carita Repo 15.6	Repo 2.71
Minna Huttunen 16.0	Huttunen 2.50

Nappulat 100m

1. E. Nylander
2. C. Sonne
3. H. Longo
4. E. Tenlen
5. K. Orjala

Yleinen 1500 m juoksu

1. Marko Hakama 4.39	5. K. Annala 5.40
2. Taisto Kaanto 5.24	6. T. Saarinen 6.03
3. M. Laitamaki 5.35	7. J. Lehtonen 6.19
4. D. Frye 5.36	8. P. Annala 6.24
	9. S. Goos 6.51
	10. P. Nikunen 6.51
	11. A. Isokangas 6.20
	12. H. Annala 6.58

Karkuun ei päästetä!

Ryhtiä ja tahtia on edustanut northstarilaisten harrastus- ja luottamustoimissa aina seuran maaliviivoille asti myös Jyväskylästä kotoisin oleva Jorma Huttunen. Helsingissä kultasepäksi koulutautunut Huttunen otti tuntumaa työelämäänsä ensin Saksassa, sitten muutaman vuoden ajan kotimaassa, ja 1969 oli suuntana Cleveland, Ohio. Floridassa perhe on ollut vuodesta 1978, ja varsin pian lapsesta asti urheiluun luontevasti suhtautunut Jorma löysi hengenheimolaisia amerikansuomalaisesta yhteisöstä. -Kun North Star perustettiin 1979, oli jalkapallo pääajina seuran ohjelmassa, Huttunen toteaa. -Ja jotta pääsimme seuraavan lajin, lentopallon alkuun, kävin ostamassa ensimmäisen verkon ja pallon. Aloimme pelata Lepokodin pihalla ihan 1980-luvun alussa, ja lentopallosta tuli pian kovin suosittu harrastus. Parhaimmillaan oli kaksi tai kolmekin kentällistä pelaamassa samaan aikaan.

Aina valmiina kunnan kilpaan! Vas. Jorma Huttunen, Marko Hakama ja isänsä Juhani, Pekka Lehtonen, seuraavien nimet unohtuneet, mutta laidassa oikealla Lauri Kanervikko-aho, rakentaja ja laulumiehiä.

Mukavia muistikuvia on kertynyt yleisurheilukisojen alkua ajoilta. Kilpailijoita riitti niin miesten, naisten kuin lasten sarjoihin. - Annaloiden kaksi poikaa esimerkiksi olivat saman ikäisiä kuin meidän Mikko ja Minna, ja kilpailuhenkistä jälkikasvua oli koko silloisella jäsenkunnalla, muistelee Huttunen ja luettelee koko joukon takavuosien vaikuttajia seuran toiminnassa: Jaakko ja Helvi Ampuja, Aatos Ojala, Ed Rimey, Ali Kremer Espoosta, Heikki Valtonen Lahdesta... Ja Lake Worthin amerikansuomalaisista nimihenkilöistä kisoissa ovat olleet mukana mm. Karl Lindroos, Lauri Kanervikkoaho ja Taisto Kääntö.

Jorma Huttunen on itse kautta vuosien harrastanut juoksua ja osallistunut paitsi seuran omiin kilpailuihin myös joihinkin isompiin juoksutapahtumiin yhdessä Mikko-poikansa kanssa. Mikolla on takanaan muutama oikea maratonkin, mutta Jorman ikimuis-tettavimmat kokemukset ovat kolmelta vuodelta tapahtumasta Seven Mile Bridge Run, Marathon -saaren länsipäässä olevaa siltaa pitkin juostu kisa. Silta on rakennettu matalaan meren pohjaan lyötyjen pilareiden päälle, ja siten on merta alla ja molemilla puolilla upeata reittiä. Osanottajien määrä puolentoista tuhatta. Saaresta tuli pitkiksi ajoiksi myös Huttusen perheen lomailupaikka. Marathonin vesiltä, Kuuban suunnalta hän sai myös uljaimman dolfiininsa eli mahi-mahin, joka on suuri trooppisten alueiden ahvenkala.

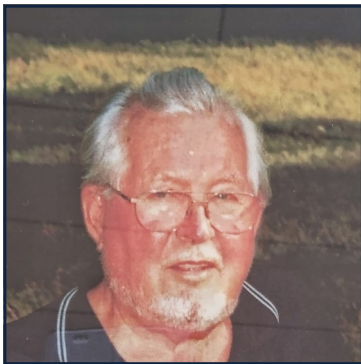
Eräs Jorman kalareissuilla mukana olleista arveli näkemänsä perusteella kyseisen lajin hienouksien hallinnassa tarvittavan parhaimmillaan myös luovuutta, ihan niinkuin kultasepäntyössäkin, korujen suunnittelussa ja toteutuksessa...

"Parempi jalka on pahempi kuin pahempi jalka, joka nyt on paljon parempi kuin parempi jalka",

vastasi Taisto Mäki, kun häneltä kysyttiin nyrjähtäneen nilkan kuntoa vuonna 1934 Eestin maaottelun aikana. Kestävyysjuoksija Mäki juoksi ensimmäisenä maailmassa 10 000 metriä alle puolen tunnin vuonna 1939.

Amerikkalaistuneesta Pohjantähti -jälkipolvesta edellämainitun Mikon tapaan urheilukipinän sai moni. Yksi heistä on futari, hyvä jalkapalloilija Marko Hakama, joka oli armeijan palveluksessa eläkeikänsä asti, useampia vuosia Euroopassakin. Marko asuu Pohjois-Floridassa, jossa pelaa edelleen ja valmentaa nuorempia. Kukaties treeneissä on käytössä myös jokunen amerikansuomalainen niksi. Mene tiedä.

Alan miehiä, Tauno, Matti ja Osku

Tauno Pulkkinen olemus huokui hyvántahtoisuutta ja auktoriteettia.

Kun Tauno Pulkkinen aikanaan bongattiin sauvakävelyllä Floridan puistomaisemassa tämän kuntoilumuodon ollessa vielä harvinainen, selvää oli, että nyt tuli täydennystä seudun urheiluvoimiin. Miehellä oli nimittäin meriittiä. Juuriltaan veteliläisen mutta jo lapsena Mäntlahteen Haminaan muuttaneen Pulkkisen lajina oli hiihto ja kotiseurana Mäntlahden Rannanpojat.

Hiihtoretket olivat mieluisia, mutta jossain vaiheessa oli 1923 syntyneen lähdeävä sotaretkelle. 18 ikävuotta tuli täyteen Vienan Karjalassa. Sodasta selvittyä Pulkkinen suuntasi valtameren yli, ja eipä aikaakaan, kun mäntlahtelainen jo tavoitteli osavaltioiden mestaruuksia uudella mantereella. Hän asui New Yorkin valtiossa, oli siltatöissä ja treenasi kaiken vapaa-aikansa. Hän voitti Yhdysvaltojen hiihtomestaruuden kuusi kertaa, oli paras amerikkalainen MM-kisoissa Lahdessa 1958, toimi yliopiston hiihtovalmentajana, valmensi maansa hiihtojoukkueen vuoden 1962 MM-kisoihin ja auttoi vielä 1970-luvun lopulla joukkueen valmentautumista vuoden 1980 olympialaisiin.

Harmi, ettei maastohiihto ollut floridalaisten lajeja, mutta positiivisen ja reippaan oloinen Pulkkinen viihtyi seniorivuosiin kesämaan hienoissa lenkkimaastoissa, ja North Starin puheenjohtajan nuija istui tanakasti hänen käteensä. Kotiseura Suomessa on luonnollisesti ollut mestarista ylpeä ja kartuttanut vuosien mittaan Pulkkis -aineistoaan, jota esittelee edelleen näyttelyn luontoisesti Toivolassa, vastikään kunnostamassaan seurantalossa.

-Tauno sanoi olevansa "ikuisesti Rannanpoika" ja toi tänne tutustumisretkelle jopa valmentamansa amerikkalaisen hiihtojoukkueen jäseniä, kertoo seuran pitkäaikainen puheenjohtaja Jouko Sahala. Hänen mukaansa monet asiasta perillä olevat uskovat myös Taunon "ajaneen sisään" sauvakävelyn amerikkalaiseen kuntourheiluun.

Yhdysvaltojen joukkue valmistautumassa maastohiihdon vuoden 1962 Zakopane maailmanmestaruuskilpailuihin. Tauno Pulkkinen oli joukkueen valmentaja, kuvassa ylärivissä toinen oikealta.

Maineikkaita ja persoonallisia puheenjohtajia ovat olleet yhtä lailla niin Matti Launonen kuin Osmo Kanerva, jotka molemmat muistetaan laajalti Floridan amerikansuomalaisen yhteisön ulkopuolellakin. Kumpikin on jo siirtynyt tuonpuoleisiin, taivaallisille

Siinä sitä on menossa savvoo nurin ja oikeen. Ikävä kaikkosi yhdeltä ja toiselta Matti Launosen seurassa. Näin myös yritysjohtaja Jouko Malvialalta, Kuopion poikia kumpikin.

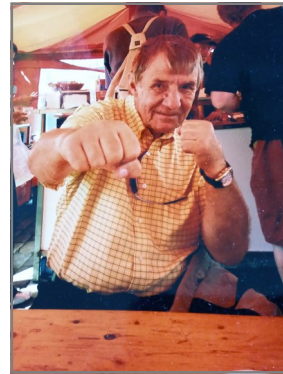
kentille ja saleille. Matti on ilmeisesti varannut ikkunanpuoleisen pelipöydän, ja Osku suunnistaa jälkeen kerran määrätietoisesti kohti kehää, olipa vastustajana miten riski tyyppi tahansa.

Matti Launonen oli parapöytätenniksen moninkertainen maailmanmestari ja olympiavoittaja. Hän kilpaili vaikeimmin vammautuneiden pyörätuolipelaajien ykkösluokassa. Matti oli North Starin pöytätennisliigan primus motor, keskeinen henkilö niin lajin harrastuksen ylläpitäjänä, sen nikseihin opastajana kuin kilpailuhengen luojana. Vuosittainen Matin turnaus oli neljänneksivuosisadan ajan seudulla tapaus. Kisa sai runsaasti niin osanottajia kuin julkisuutta. Matti oli keskiössä ja nautti suurta arvonnantoa. Hänellä oli paitsi organisointi- myös sosiaalisia kykyjä, kuten savolaisten taipumus valkaista musta huumorilla. Ovela ja hyväntahtoinen suhtautuminen meni perille ja rentoutti jännitteitä.

Kerrankin, kun silloinen puheenjohtaja, Suursaaren poika Alpo Naski ja sihteeri, Kurkijoen poika Ray Heinonen olivat seuran valtuuttamina menossa tärkeään palaveriin, kuultiin Matin kannustus: ”Jo tokkiisa, mänkee työ poeijaat vuan, myö luotetaan teihin kun suomalaeset Puuttiniin!” Ja olisiko vielä mutissut jotain sellaista, että ”joka ihteessä luottaa, se kykysä tuploo”...

Kanervan koukut

Osmo Kanerva ei ollut niitä, joka ensin lyö ja sitten vasta kysyy, mutta kyllä hän kehässä kuohahti ihan oikeaoppisesti ja pohjalaiseen malliin kuin äidinpuoleisten sukujuurtensa velvoitukselta. Muutoinhan Osku oli aito stadin kundi, Tapanilan Erän poikia. Sattui vain saamaan mummoltaan lahjaksi nyrkkeilypallon jo viiden vanhana, ja se etiäinen tiesi menoa se. Nuorten mestaruudesta kulki tie Suomen mestaruuteen (sarjassa 63,5 kg), ja parhaimmillaan Kanervan nimi komeili amatöörien maailmanlistalla kolmantena. Pian hänen vartalokoukunsu tultiin tuntemaan maailmalla myös ammattilaiskehissä.

Näin vakuuttavilta vaikuttavat oikeat nyrkkeilyliijän nyrkit näytösluonteisestikin. Se on Kanervan Osku, joka iskee.

Tämä periodi kesti vaihtelevalla menestyksellä kuusikymmentäluvun loppuun. Muutto isoon länteen tapahtui 1986, ja elämä jatkui samalla teemalla mutta eri sektoreilla, valmentajana, urheilutoimittajana Suomen suuntaan ja Etelä-Floridan radion suosittuna suomalaisäänenä. West Palm Beachissa hän trenasi talon kokoisia poliiseja siinä missä opetti kuntonyrkkeilyä opiskelijatyttöille ja itsepuolustustaitoja asuinseutunsa liikemiehille.

Osku Kanerva sparraa liikemies Jouni Kellokoskea. Paitsi että kuntonyrkkeily on hyvää treeniä, on se myös erinomainen itsepuolustuslaji nykyisessä arvaamattomassa maailmassa.

North Star, jonka puheenjohtajaksi Kanerva tuli 1987, oli tämän urheilumiehen maskotti. Osku oli impulsiivinen ja helposti lähestyttävä ihminen, joka viihtyi seuran sisäpiirissä ja jakoi mielellään ulkopuolisille tietoiskuja sen toiminnasta, osallistui tapahtumien järjestelyihin ja ideoi uusia, juonsi ohjelmallisia iltoja ja veti mm. utterasti niin kuntojumppaa urheiluseuran kotisalilla kuin ”sydänpiiriä” puiston kuntoradalla.

Hölkäporukan kanssa Osku paineli Bryant -puistosta yli Lake Worthin sillan ja edelleen Lantan sillalle, josta Federalia myöten takaisin Bryantiin. Kymmenkunta motivoitunutta kaveria kuului tähän porukkaan, mukana myös Viipurin Voimailijoiden iso ja voittoisa painijapoika Pekka Ojala, joka perusti Scandinavian Massage -liikkeen lähelle Suomi Taloa. Ja Ojalalta liike siirtyi aikanaan toiselle urheilijalle, Tiina Pakkalalle. Tällä Viipurin Urheilijoiden menestysjuoksijalla on useita Suomen mestaruuksia, ja hän edusti Suomea maaotteluissa vuosina 1985-1991.

Kyösti Annala oli urheiluseuran perustajajäsen ja yli 20 vuotta sen rahastonhoitaja, tiiviisti mukana kaikessa seuran toiminnassa.

Joskus Kyösti sentään maltoi istahtaa hetkeksi kiireiltään. Silloinkin oli epäilemättä kyseessä urheiluseuran palaveri.

Hyvähä se on sekii!

Puheenjohtajana niin ikään toimineen Veikko Ruhasen laji oli painonnosto (1968 SM yhteistuloksella 362,5 kg sarjassa 67,5 kg) ja kotiseura Hirvensalmen Urheilijat. Myötäsnyntisellä lupsakkuudella muutoin elämään suhtautuva Ruhanen on hyvinkin jämpä mies, mitä urheiluun tulee.

Siitä päästiin perille hänen toimiessaan antaumuksella North Starin puheenjohtajana ja miesten voimistelun vetäjänä. Etupäässä senioreista koostuva ryhmä ylitti kerta toisensa jälkeen itsensä, kun hyväkuntoinen entinen aktiiviurheilija näytti mallia.

Tosimielellä punnerrettiin ja kyykättiin, haettiin voimaa ja kestävyyttä. -Niin, se olikin voimajumppaa, tuttua Oskun ajoilta ja täysin minun makuuni, toteaa Ruhanen kotoaan Espoosta äänessään runsaasti hyvää mieltä. -Se on pääomaa, johon ei verratata kajoa. Kaikki tulee omaksi hyödyksi.

Virkistystoiminta kiinnosti kaikkia. Tässä on kokoonnuttu joukko-kuvaan Delrayn risteilyn merkeissä. Eturivissä vasemmalta Ali Kremer, Pekka Karttunen, Raimo Forss, Irja ja Unto Aro, Veikko Ruhanen, Matti Launonen avustajineen, Ilmari Liimakka, Heimo Tunkkari (istumassa), Greta Kummala takanaan Sinikka Tenlen ja Kale Kummala, Arja Vilen ja Martti Soini. Takarivissä Aarne ja Sisko Harjupanula, Pekka ja Sirkka Lehtonen sekä pariskunnat Luukaslampi, Liedes ja Soulio. Osa nimistä on unohtunut.

Veikko Ruhanen

Veikko Ruhanen on maatalon poika Etelä-Savon maakunnasta Hirvensalmelta. Määritellessään takavuosina, ketä yhdeksästä veljestään hän kulloinkin tarkoitti, hänellä oli tapana sanoa esim.: ”Minusta kolmas”. 2020, vuotta ennen Veikon lähestyvää 80-vuotispäivää oli aika kuitenkin jo verratnut veljessarjaa raskaalla kädellä, vienyt lisäksi Veikon kaksoissiskon ja vaimonkin. Itse hän tuntee nyt olevansa kohtalaisessa kunnossa, kun pitkään vaivanneet lajimyönteiset polvikivut ovat helpottaneet ja kroppa tykkää taas voimajumpasta.

Aloitin 12-vuotiaana treenaamisen ja treenaan yhä, sanoo mies hyväntuulisesti. Hän oli saanut pikkupoikana jostakin käsiinsä kirjan, jossa kerrottiin varsin seikkaperäisesti voimaharjoittelusta ja painonnostosta. Sillä pääsi jo pitkälle, treenit sujuivat hyvin heinätallissa, ja 10 spurttia sopi välipalaksi. Valmentajaa ei ollut, mutta voitonhinkua riitti aina Suomen mestaruuteen asti. Ja yleisurheilukin luisti. Oma kuulantyyönnön ennätys on 11,67. Se syntyi niihin aikoihin, kun Nokia yleisurheilukilpailuissa Wärtsilän voitti.

Ruhanen teki koko uransa työnjohtajana Nokialla. Kotiseudulle Tihulahteen hänellä on edelleen tiiviit yhteydet mökkiläisen ominaisuudessa. -Isäni, ammatiltaan suutari, oli kylän vahvin mies ja olen kertonut pokkana voittaneeni hänetkin. Isä tosin kuoli jo minun ollessani kaksivuotias, vahvan miehen vahva ja leikkisä poika toteaa. Veikko on Floridan Laulumiehiä, ja hänen soolojaan on kuultu myös karaokessa; kotosalla saattaa joskus laulella toivelauluvihkon läpi ihan vain ajan kuluksi. -Hyvähän se on sekki, kuittaa Veikko lainaten näin lapsuutensa kylälääkäriin suosi-maa hokemaa tilanteessa kuin tilanteessa.

Liike on lääke

Naisten voimistelua puolestaan ohjasi parisenkymmentä vuotta reipas pitkän linjan harrastaja Vuokko Kananen.

Vuokko on kotoisin Reisjärveltä Pohjanmaalta ja haaveili tyttösenä voimistelunopettajan ammatista, mutta terveydenhoitaja hänestä tuli. Notkea sellainen. Liikunta on nimittäin pysynyt rakkaana harrastuksena läpi elämän. Siitä hyötyivät monet, sillä Vuokko ohjasi kotimaassa jumppaa kesäisin - etelämäksi vaihtuneen työ- ja asuinpaikkakuntansa seuran Elimäen Vauhdin puitteissa - ja talvisin kakkoskotinsa maisemissa Lake Worthissa.

Hyvä kunto ja hymy viihtyvät yhdessä, todistaa naisten jumpan pitkäaikainen vetäjä Vuokko Kananen.

North Star arvosti vetreätä Vuokkoa ja hänen positiivisuuttaan ja asiantuntemustaan, voimistelijat lisäksi omakohtaisesti ohjelmaa, jossa muistettiin nekin lihasryhmät, jotka olivat päässeet pahan kerran unohtumaan.

Vuokon kertoman mukaan hänen pohjalaisesta suvustaan lähti aikanaan Yhdysvaltoihin useampikin henkilö, kaikki räätäleitä, päätyäkseen siirtolaisiksi New Yorkin seudulle. Kananen pariskunta sen sijaan on viihtynyt talvet hyvin Floridan lämpimässä ilmastossa. Vaikka karttunut ikä - yhdeksääkymmentä kun pian pyyhkii - rajaa jo suunnitelmia, niin yhä liike on lääke, vakuuttaa sitkeä seniori asemapaikaltaan Elimäeltä, ja siihen on uskomisen. Valankin kun samaa vakuuttaa aviopuoliso Alpo Kananen, innokas golfari.

Pienil pöksysillä hää siin juossa hunttuvaa...

Ray Heinonen, joka vuonna 1970 saapui suurin toivein Amerikkaan green card povitaskussa ja 32 taalaa takataskussa, voi hyvällä syyllä sanoa, että evakkorepulle löytyi täältä kelpo naulakko. Ray on kotoisin Loimaalta, mutta alun alkaen Kurkijoelta ja monessa suhteessa esimerkillinen amerikansuomalainen. Elämäntyönsä hän teki pohjoisessa New Yorkin metropolialueella carpenterina ja urakoitsijana ja on toiminut rakentavalla asenteella myös siirtolaisyhteisössä.

Ray lukeutuu ikänsä puolesta myöhemmin kuin moni muu Floridaan muuttaneista northstarilaisista seuran viimeiseksi jääneen kymmenluvun luottomiehiin. Hän on niitä, jotka kannattelivat toimintaa sinnikkäästi vielä koko loppusuoran. Heinonen on antanut vahvan panoksensa järjestötoimintaan paitsi North Starissa myös Floridan Karjalaisissa sekä Suomalaiset Aseveljet Amerikassa -yhdistyksessä, joka on tunnettu avustaan veteraanityössä – mm Kaunialan sotavammassairaalan tukijana. Aseveljet on jo luovuttanut arkistonsa Suomen Sotamuseolle, mutta toiminta jatkuu pienissä puitteissa Floridassa.

Edellä mainitun seuran New Yorkin vaiheisiin liittyy Rayn elämässä myös vahva urheilullinen muisto. Se oli Aseveljien järjestämä matka Montrealin olympialaisiin. Ryhmässä oli sekä amerikansuomalaisia että suomalaisia, mm. Kurkijoen Heinosa ja Sinkkosia, ihanasti urheiluhulluja

kaikki. Ja kokemuksesta tuli ikimuistettava Lasse Virénin 5000 metrin kultamitalijuoksun nosteessa. Liput liehuivat, kun sankarin maanmiehet poistuivat stadionilta; ruotsalaiset tulivat onnittelemaan ja saksalaiset kehuaan...

Tuolloin ei Heinonen vielä voinut tietää, että Virénillä tulisi olemaan linkki myös Lake Worthiin. Kulta-Lasse on nimittäin kirjattu osallistuneeksi kertaalleen Suomi-päiville, joitten erityisnumerona oli tuolloin juoksukisa Finlandia Day Run. Miten mahtoi Virén sijoittua? Tosissaanko kysyt?

Urheilun hurmos istuu tiukkaan suomalaisissa, ja siltä pohjalta selittyy hyvin myös North Starin tarpeellisuus kesämaassa. Joukkue- ja kilpailuhenkisyys on lujassa, ja lenkit ja jumpat ovat olleet mieluisia harrastuksia monelle, Ray Heinoselle itselleenkin. Petankkipeli ei kuulu seuran ohjelmaan, mutta mies vetää tätä suosittua puistolajia omaksi ilokseen ja vapaamuotoisesti.

Rayn henkilökohtaisiin teeman mukaisiin muistoihin kuuluu myös se, kun hän oli aikanaan reserviläisten hiihdoissa Saarijärvellä ja sinnitteli loppumatkasta mäenrinnettä jo melko huonossa hapessa, kun joku suihki haarakäyntiä salamana ohi ja huikkasi tervehdykseksi: ”Huilaa sie, mie mään!” Vanhempi kurkijokelainen, Elisenvaaralta lähtöisin oleva Veikko Hakulinen, Haku-Veikkohan se oli. Sivakoida nyt samoilla laduilla kolminkertaisen olympiavoittajan ja maailmanmestarin kanssa! Tehkääpäs tempu perässä.

-Velipojallani Jukalla on kyllä Suomessa takanaan lukuisia maratoneja ja Finlandia-hiihtoja, huomauttaa Heinonen vielä hienoisella sukuylopeydellä, vaikka hänen mielestään onkin tarpeen loppukaneetiksi muistuttaa, ettei urheilu sentään niin vakavaa ole miltä joskus näyttää. Sen hänelle opetti Haakanan Jussi, eräänlainen aikansa kylävisionääri. Jussi oli palvellut rintamalla hevosmiehenä ja toimi taloissa päiväläisenä Loimaalla. Tällä niin ikään Kurkijoelta lähtöisin olleella sotaveteraanilla oli sanonta joka lähtöön, niin kuin silloin kun hän katseli Zatopekin kuvaa Helsingin olympialaisten loppusuoralta 1952: ”Onha siinkii mies, pienil pöksysillä hää siin juossa hunttuvaa!”

Petankki koukuttaa

Floridan isot ja hyvinhoidetut puistot tarjoavat erinomaiset mahdollisuudet moninlaisille liikunnan muodoille, myös petankille. Kyseessä on ranskalaisten bravuurilaji, mutta hyvin tuo näyttää käyvän suomalaisiltakin.

Ray Heinonen ei ole mitään takarivin poikia ja joutuu usein sinne missä tapahtuu. Nytkin hän oli kaikessa rauhassa syömässä hernerokkaa Kerhotalon piknikillä, kun paikalle pyrähti ministeri Tytti Tuppurainen Floridan vierailullaan. Ray ajatteli, että ehkä on hyvä hetki tiedustella, saadaanko Karjala takaisin, ja esitti oitis asian oikeaoppisella Karjalan murteella. Ei tiennyt vastausta oululainen ministeri. Edessä pohjalaiset Sisko ja Aarne Harjunpanula, kanadansuomalainen paris-kunta. Aarne on urheilumiehiä ja aktiivinen niin North Starin harrastus- ja vapaaehtoistoiminnassa kuin vaikkapa petankkipelissä.

Arja Heinonen (vas.) on saattanut metallikuulan matkaan, kun Kaler-vo Kemppainen sihtaa vielä tarkkaan, ennen kuin lähettää omansa kohti maalipalloa. Arja ja Ray Heinonen sekä kanadansuomalaiset Riitta ja Kave Kemppainen ovat ahkerimpia pelaajia, samoin esim. paikalliset Katri ja Eljas Rajaniemi, porilaiset Pirjo ja Jari Lilja, Eila Loimaalta ja toinen Kanadasta kuten Aarnekin, Ilmari Mäntyharjulta, kaksi Anjaa, Irja, Pirkko, kaksi Karia...

Lajin tarmokkaana vauhdittajana Lake Worthissä muistetaan Erika Kukkonen Kuopiosta. Northstarilainen Heinonen on pitkään toiminut vetäjänä, mutta tarvittaessa on aina löytynyt osaava tuuraaja. Pelaajista monet ovat urheiluseurasta, mutta myös Suomi Talon muista yhteisöistä ja eniten Lepokodin Ystävien piirakkaporukasta.

Kilpa on kovaa muttei totista. Tai on se joskus totistakin.

Meistä on moneksi

Naiset ovat hoitaneet edellä mainitun Vuokko Kanasen tapaan omaa sektoriaan seurassa kuka missäkin tehtävässä. Ritva Mera-mo esimerkiksi oli useampia vuosia se henkilö, joka etsi North Starille stipendiehdokkaita high schoolinsa päättäneiden Suomen sukuisten oppilaiden joukosta, kun taas hänen koulutoverinsa New Yorkin seudulta, Maija Siikanen toimi seuran sihteerinä ja otti Osmo Kanervan jälkeen vetääkseen kuntokävelyryhmän Lake Worthin Bryant -puistossa.

Sinikka Tenlen

Sinikka Tenlenissä yhtyvät pohjalaisuudesta ammentava tarmokkuus ja taiteellisuus. Semmin kun läksi Kauhajoelta ei ole päässyt pitkästy-mään, puuhaa on ollut Amerikan mantereella joskus enemmänkin kuin tarpeeksi. North Starin toiminnassa hän on ollut mukana alusta asti, osallistunut urheilukisoihin, hoitanut jäsensihteerin tehtäviä ja ollut aina valmiina vapaaehtoistyöhön.

Sinikka tunnetaan myös hyvästä lauluäänestään. Hän on toiminut solistina seuran isännöimissä tansseissa ja monissa muissakin amerikansuomalaisten järjestämissä tilaisuuksissa karaokea myöten, jota vetävä, paikallisena yrittäjänä tunnettu Jukka Seppänen on hänkin - kuinka ollakaan - vahvasti paitsi musiikkiin myös urheiluun kallellaan. Sinikka on esiintynyt Tanhuryhmä Katrillien mukana eri puolilla Floridaa, mm. länsirannikon New Port Richeyssä sikäläiselle suomalaisyhteisölle, ja kertaalleen on matkattu New Yorkiin asti.

Vas. Mike Ahola, Kaliforniasta muuttanut kirvesmies, talvituristi Sven Tier, kokkaustaitoinen merikarhu vierellään neljä pirteätä tyttöä, laitimmaisena Sinikka Tenlen, seurassa aktiivisesti mm. jäsensihteerinä toiminut. Takarivissä vas. pitkäaikainen puheenjohtaja, nyrkkeilijä Osmo Kanerva, sitten hänestä kolmen miehen päässä Pekka Lehtonen, vieressä Aatos Ojala ja yksi perustajista, Martti Kaartinen, hanuristi, Sitten seuraavana Juhani Hakama, tunnettu henkilö niin seurassa kuin rakennusalalla. Äärimmäisenä oikealla Väinö Rikkanen, pj 1990-luvun alussa. Hänen vaimonsa Iiris eturivissä toinen oikealta. Osa nimistä on valitettavasti pyyhkiytynyt kirjurin muistista.

Sinikka on ollut urheiluseuralle todellinen dynamo. - Pitkään kuului northstarilaisiin myös nyt jo edesmennyt Salme Ackren. Hän toimi jäsensihteerinä, eikä jättänyt vahingossakaan väliin jumppatunteja. Salmea muistelevat monet erityisen lämminsydämisenä, auttavaisena ihmisenä.

Hänen jälkeensä, seuran viimeisinä vuosina, vastasi jäsensihteerin tehtävistä Arja Vilen. Lasten parissa perhepäivähoitajana työuransa tehnyt Arja on viihtynyt yhtä energisenä seniorien joukossa. Suomi Talon keittiössä hän on kuin kotonaan, mutta ottaa huomioon ”pelikaverit” ja hoitaa oman osansa kokkauksissa yhtä lailla kuin kokouksissa. Voimisteluharrastuksen ja liikunnan ylipäätään Arja ottaa tosissaan, ja Turun seudun murretta hän pu-dottelee, miten tahtoo omaksi ja muitten iloksi velkualaiskorostuksin.

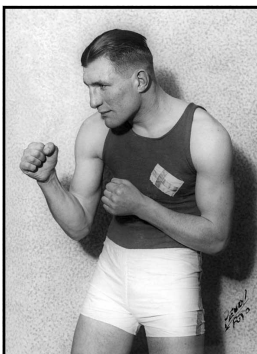
Koko Suomen omimat

Raha tulee rahan luo, sanotaan, mutta kyllä urheilijakin tulee urheilijain luo. Lasse Virénin vierailu seudulla muistetaan hyvin, niin kuin edellä jo tuli ilmi, ja ylös on kirjattu ylpeydellä myös keihään olympiavoittajan (Los Angeles 1984) Arto Härkösen käynti.

Eikä keneltäkään urheilufanilta kesämaassa ole jäänyt pimentoon, että täällä toimineen liikemies Matti Komosen isä, kanadansuomalainen Taavi Komonen (s. 1898 Käkisalmi, k. 1978 Helsinki) voitti Bostonin maratonin 1934. Ja mielen päällä on sekin, että Gee Bee on joskus kävellyt samoja katuja ja tervehtinyt samoja rantoja kuin kuka tahansa paikallinen tai turisti.

Taavi Dave Komonen valittiin vuonna 1933 Kanadan parhaaksi urheilijaksi.

Gee Bee

Hän, Gunnar Bärlund oli raskaansarjan suomalaisnyrkkeilijä, joka voitti Euroopan mestaruuden 1934. Bärlund asui New Yorkin pohjoispuolella New Rochellen kaupunginosassa. Vuonna 1938 hän otteli jättimäistä Buddy Baeria vastaan ja voitti tämän teknisellä tyrmäyksellä 7. erässä Madison Square Gardenissa. Kyseessä oli yksi ammattinyrkkeilyn raskaan sarjan seuratuimpia otteluita. Bärlund oli aikanaan kaikkein pisimmälle päässyt pohjoismainen nyrkkeilijä, ja Baer puolestaan rakensi uran elokuvanäyttelijänä veljensä Max Baerin tapaan, joka oli ammattilaisnyrkkeilyn raskaansarjan maailmanmestari vuodelta 1934. Että GeeBee oli viettänyt seniorivuotensa Floridassa, sen teki Osku Kanerva tiettäväksi kaikille vähänkään urheilusta kiinnostuneille. Kanervan ja monen muun idoli nukkui pois Palm Beachissa 1982.

Peli leijaa Bryant -puiston komeiden palmujen alla.

Pelaajapojat poseeraavat hienossa asetelmassa Suomi -päivillä kahdeksankymmentäluvun puolivälissä Bryant -puistossa. Eturivissä vas. Mikko Huttunen, Eero Salomaa, Juhani Hakama, takarivissä vas. Olavi Jantunen, Mike Ahola, Pekka Lehtonen, Petri Annala ja Jorma Huttunen.

Mitä enemmän kokkeja, sen parempi soppa. Uskokaa pois. Viiden kilometrin juoksun topakat toimihenkilöt joukkokuvassa, mukana juoksijoitakin.

Jalkapallo oli varsinkin alkuaikoina suosikkilaji. Porukkaa veti Juhani Hakama. Kuvassa eturivissä kolmas vasemmalta on Pasi Nikunen, takarivin toinen vasemmalta on Juhani Lehtonen ja oikeassa reunassa Juhani Hakama.

Köydenvetokilpailu on paitsi perinteikästä kansanhuvia myös varsin vaativaa voimien mittelöä. Köydenveto oli jopa olympialajina vielä sata vuotta sitten Antwerpenin olympialaisissa, tosin silloin viimeistä kertaa. Tässä kuitenkin ovat pohjalaisia vastassa muut seuran jäsenet. Tilastot eivät kerro, kummat voittivat, mutta ehkäpä olisi kannattanut lyödä vetoa pohjalaisten puolesta.

Yhteisöllisyys on aina ollut näkyvä piirre amerikansuomalaisten toiminnassa. Kesämaassakin kavereita on löytynyt etsimättä. Nättien northstarilaisten Riitta Huttusen vas. ja Sinikka Tenlenin seurassa tässä Riku Koivula ja oik. Aulis Nylander. Aulis ja vaimonsa Elli olivat karjalaisina tunnettuja vieranvaraisuudestaan.

Aulis oli ammatiltaan rappari ja muuttanut Kaliforniasta Floridaan, jossa intoutui appelsiinifarmariksi yhdessä kuvan talvituristin Rikun kanssa.

Meit oli poikia raitilla viis... ja pari tyttöäkin. Edessä Reijo Saarinen ja Martti Kaartinen, takana

Ville Räisänen (John Rais), Hilikka Saari-
nen, Mirjam Kaar-
tinen, Juhani Haka-
ma ja Oulun Seppo
Kallio

Mrs. Pulkkinen, oik.
touhukkaana yhdes-
sä muiden osaavien
"voileipävastaavien"
kanssa.

Kerran pyrähtivät
vieraaksi
"viehättävät urheilu-
henkiset neitokset".
Kaikenlaista lystiä on
keksitty yhdessä.

Kyllä kansallisuus selvä on!

Kokemäkeläispojasta kasvoi Bostonin maratonin voittaja.

Niin kuin kuuluisa agentti esitteli itsensä: "Bond. James Bond", sopsi sama tyyli eräälle tutulle urheilijalle: "Suomalainen. Olavi Suomalainen." Kyseessä on nimittäin Bostonin maratonin voittaja vuodelta 1972. Että tämä tunnettu "sukunimi - suomalainen" altistui juuri vetovoimaiselle Floridalle, lienee kohtalossaan, mutta North Starille se merkitsi sulkaa hattuun.

Suomalaisen oma seura oli Kokemäen Kova- Väki, jossa hän 11-vuotiaasta lähtien aloitti voittojen keräämisen ja herätti huomiota poikkeuksellisella lahjakkuudellaan.

Se tie vei pojan Suomen mestaruuteen ja sitä myöten vuosia kestäneisiin rääkkiharjoituksiin. Niin ahneesti mentiin, että viikkotreeneissä ei sata kilometriä ollut vielä maksimia lähelläkään! Mahtoivat siinä Polin professorit ihmetellä, milloin ja mihin kohtaan opetusohjelmassa oli vaivihkaa ujuttautunut kestävyysjuoksu - geologian, kaivossuunnittelun vai louhintatekniikan peesiin. Joka tapauksessa kyseisestä Teknillisen korkeakoulun opiskelijasta tuli kaivosinsinööri, joka voitti Bostonin maratonin.

-Aikani oli 2.15,39, Moran 2.15,57 ja Sabinalin 2.16,10, Suomalainen kertoo. -Mulla oli tasainen juoksu, ei yliyrittämistä.

Huippu-urheilijat painottavat usein jäähdytteleminen tärkeyttä. Suomalainen jäähdyttelee yhä. Ensimmäinen se merkitsi mm. uusia maratonjuoksujia, sittemmin hänet on tavoittanut joko hiihtoladulta nykyisessä kotikaupungissaan Kuopiossa tai pallopelien - golf, tennis - parista kakkoskotinsa maisemissa Floridassa. Ja pingispöydät ja -kaverit, ne ovat löytyneet North Starista, Suomi Talon tiloista. Jos kysyt mieheltä urheiluriippuvuudesta, hän vastaa: "Aika riippuvainen pitää olla, jos aikoo pärjätä..."

Painija vai laulaja? Molempia!

Ikimuistoisesta laulajasta Georg Malmsténista, Molli-Jorista kerrotaan, että kun hän kulki Berliinin kisojen aikana kaupungilla Suomen lippu rinnassaan, pikkupojat tulivat pyytämään häneltä, ”painijalta”, nimikirjoitusta. Malmstén koetti sanoa saksaksi, että pojat ovat erehtyneet, ettei hän ole ”Ringer” vaan ”Sänger”. Mutta se kuulosti fanittajien korvissa hyvältä pilalta, ja niinpä moneen lehtiöön tuli kirjatuksi Jorin nimi ”väärin odotuksin”.

Tämä on soiva kuva. Sellaisiksi väitettiin muitakin Porin pojasta Eino Grönistä otettuja. Joku sanoi, että musiikkipainija hyräilee golfatessaankin, juostessa ei kerkeä. Mikäkö tässä soi? Merellisen laulu, biisi kotisatamasta... Voi olla, mutta lähtökuopissa on jo aivan selvästi Tango d'amore.

Mitä taas Eino Gröniin tulee, niin hänen kohdallaan molempi on parempi eli kumpikin titteli käy. Reposaaren Kunto on hänen kotiseuransa, mutta väliin mahtuvat myös Helsingin Visan vuodet. Piirin mestaruuksia painissa tuli useita, ja selättipä hän TUL:n mestaruuskilpailuissa vuonna 1959 moninkertaisen Suomen mestarin Petter Nordlundin ensimmäisen minuutin aikana.

Muitakin liikunnallisia harrastuksia miehellä on, kuten golf, tennis, yleisurheilu ja rullaluistelu. Niistä on saatu runsaasti näyttöä Floridassa 1970-luvun lopulta lähtien.

Jos ja kun suomalaisyhteisön jäsenillä on hienoja muistoja lukemattomista tilaisuuksista, joissa palkittu maestro on laulanut, niin lämpöiset ovat myös Grönin omat muistot lämpimästä maasta. Ja monet niistä ovat liittyneet juuri urheiluseuraan. - North Star oli Kanervan Oskun lempilapsi, ja kaikki alkoikin oikeastaan Oskun jumpasta ja itselleni mieluisista yleisurheilukilpailuista, Grön kertoo.

Satasen maali-
viivalla Eino
Grön, seuraava
nimi ei ole
tallissa, sitten
Jouko Rita, ta-
kana keskellä
Kalle Lindroos
ja vas. Mauri
Saari.

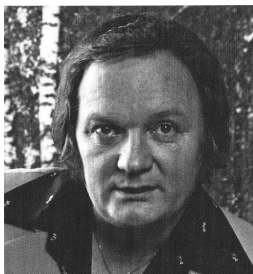
-Osallistuin moneen lajiin, lempilajini oli satasen juoksu, paras aikani 12.5 lenkkitosuilla. Oltiin kuin aikuisten leikkikentällä, oli kiva ottaa mittaa kavereista, ja tarinaa riitti sitten jälkikäteen suomalaisessa kahvilassa Palm Beach Bakeryssä.

Vuonna 1984 Eikka sai North Starin yleisurheilukisoissa parhaan urheilijan palkinnon. Eikä liikunnan nälkä ole semmin samunut, seniorina kukaties vielä kasvanut. Seuran into järjestää yleisurheilukilpailuja laantui kuitenkin vaatimukseen vakuuttaa kilpailijat. Vakuutukset ovat kalliita. Pahin loukkaantuminen, minkä Grön muistaa, sattui suomalaiselle lääkärille ja mestariurheilijalle Pentti Snellmanille, joka katseli kentän laidalta kilpailuja eikä malttanut olla osallistumatta pituushyppyyn, sillä seurauksella, että heti ensimmäisessä hypyssä hänen reitensä revähti. "Olisi pitänyt tietää, ettei parane lähteä kylmiltään", totesi Snellman.

Niinpä. Snellman, joka voitti SM:n kolmiloikassa 1950-luvulla ja edusti Suomea niin maaotteluissa kuin Helsingin olympialaisissa päätyi siirtolaiseksi Yhdysvaltoihin. Hän toimi ensin lääkärinä Minnesotassa, sitten Floridassa ja asui viime vuosinaan Pohjois-Carolinassa. Ja Grönin musiikilliset ansiot, ne hän on tunnetut ja arvostetut. Tuoreimmista tapahtumista muistetaan erityisesti 80-vuotisjuhlakonsertit. Laulajasta on myös tehty musikaali ja elämäkertakirja.

Junkkarisesta Jamppaan, Jomiin ja Kikeen

Mutta vuosien mittaan North Star on vetänyt puoleensa julkisuuden henkilöitä enemmältikin. Pöytäkirjojen mukaan jossain vaiheessa ovat seuran jäseniä olleet mm. Kike Elomaa, kehonrakentaja, laulaja ja poliitikko, musiikkimiehet Erkki Junkkarinen, Jamppa Tuominen ja Pasi Kaunisto, koomikko Eemeli ja nyrkkeilijä Jorma ”Jomi” Limmonen, kymmenkertainen Suomen mestari ja vuoden 1960 Rooman olympialaisten pronssimitalisti (57 kg).

Kike kun väläytti hymyn Floridassa, niin aurinko sanoi, että jotain rajaa. Toiseksi en varmalla jää...

(kuva Matti Matikainen)

Kike (Ritva) Elomaan, näyttävän Varsinais-Suomen tytön ura on ollut poikkeuksellinen, hän voitti mm. Miss Olympia -tittelin, kehonrakennuksen Euroopan mestaruuden ja World Games -kilpailun 1981. Hopealle hän ylti kehonrakennuksen ammattilaisten MM-kilpailuissa 1983. Sitten Elomaasta tuli artisti ja yrittäjä sekä 2011 perussuomalaisten kansanedustaja.

Floridassa Kike ja miehensä Kimmo Elomaa olivat takavuosien tuttuja julkikkia. Paikallinen urheiluseura oli lumilinnuille mukava välilaskupaikka, eikä upea bodybuilder -Kike voinut jäädä keneltäkään huomaamatta.

Liikemies Kimmo Elomaa muistaa erityisesti erään illan vuonna 1993. Hän vietti pikkujoulua veljensä ja pienen seurueen kanssa Suomi Talossa. Samassa pitkässä pöydässä istuivat illan solistit Kike ja Tuomisen Jamppa, ja daameina Kiken lisäksi olivat Seiska -lehden toimittaja Anne Pennanen sekä vasta valittu Miss Suomi Tarja Smura.

-Fiilikset olivat positiiviset ja iloiset, paikka mukava, ihmiset miellyttäviä, luettelee Kimmo, ja kansanedustaja -Kike täydentää, että näin on, että kokonainen rypäs lämpimiä muistoja nousee hänen mieleensä kesämaan ajasta. Liikunta on edelleen tärkeällä sijalla hänen elämässään, siitä on osoituksena mm. oma kunto-ohjelma Alfa TV-kanavalla.

Kike antoi myös kesällä 2020 harvinaisen haastattelun Suomen televisiossa (MTV:n Uutisaamu 13.7. 2020). Harvinaisen siksi, että niin Kike kuin toimittaja Ivan Puopolo olivat ns. lankkuasennossa jutellessaan. Se joka enemmän väsy, häviää, tiedättehän. Arvatkaa kumpi.

Pappi, joka juoksi saarnat kiinni

Sattumaako oli, että St. Andrew's Lutheran Church Lake Worthissä sai vuonna 2007 papin, jolla oli vetoa ja lahjoja niin musiikkiin kuin urheiluun? Kotkalaissyntyinen Seppo Hartikainen oli työskennellyt amerikkansuomalaisten parissa aiemminkin ja tunsu hyvin siirtolaismentaliteetin.

Niinpä Seppo solahti luontevasti myös Floridassa huolehtimaan maanmiestensä henkisestä voinnista ja hengellisistä tarpeista. Pappi, joka tekee saarnoja ja rukouksia juoksulenkillä, voi jonkun mielestä olla kummajainen. Mutta tottahan on, että lenkki vapauttaa aivot luovuuteen. Olipa urheiluseuralaistenkin kiva moikkailla maratonienkeräilijä -pappia tutussa juoksu- maastossa, rannoilla tai puistossa.

Ja kuuluu Matin turnauksessa jokunen turisti ihmetelleen, kun yleisön joukosta kuului pingiksen kannustushihkaisuja: "Hyvä rysty, Seppo-pappi, jatka samalla lailla!" Ja perään vielä, että "tuolla meidän paimenella on tarkka alakaarre. Kyllä se sillä muutaman päihittää!"

Seppo jatkoi muutaman vuoden kuluttua matkaansa muualle, mutta Lake Worthin kirkolla on sen jälkeenkin oivallettu liikunta monessa muodossaan myös hengen elämän tärkeäksi vireyttäjäksi.

Kotkan poika Seppo Hartikainen on laulavainen, nauravainen ja nopsa jaloistaan. Niistä avuista ei ole haittaa myöskään papin ammatissa.

Eikä urheiluhulluus muutoinkaan amerikansuomalaisten piirissä rajoitu yhteen keskuspaikkaan, vaikka northstarilaisten kotina onkin Suomi Talo.

Pantterien sympaattinen kapteeni Aleksander Barkov on tavannut suomalaisyleisöä ja jakanut nimikirjoituksia kotiareenallaan Sunrisessa. Numeropaidatkin ovat tehneet kauppansa. Joillekin, varsinkin kanadansuomalaisille katsojille oli vaikeata päättää, kumpaa kannattivat Pantterien ottelussa Winnipeg Jetsiä vastaan, mutta hihkuivat sitten molemmille, ainakin suomalaispelaajille.

Kesällä 2020 uutisoitiin, että Barkovista tuli Tampereen Tapparannin kolmanneksi suurin omistaja. NHL -pelaajilla on epäilemättä hyvät tienestit.

Kerhotalolla on omat harrastusryhmänsä ja tapahtumansa, mutta yhteisenä alueellisenä nimittäjänä voi hyvinkin olla urheilu.

Jääkiekko mm. on yksi penkkiurheilijoita yhdistävä tekijä. Tämä on näkynyt selkeästi vaikkapa Florida Panthersien otteluiden katsojamatkoille osallistumisessa, varsinkin kun pelaajina on suomalaisia. Ja katsomosta kaukaloön ulottuva kiinnostus on osin myös vastavuoroista, esimerkiksi joukkueen kapteeni Aleksander Barkov on huomionnut kauniisti maanmiehensä.

NHL-seurojen suomalaispelaajat saavat kesämaassa ison kannatuksen, ja toki myös amerikkalaisen jalkapallon NFL-liigan loppuottelulla Super Bowlilla sekä muidenkin saman mantereen menestyslajeilla on faninsa vannoutuneiden urheilun ystävien joukossa.

Samassa vahvassa veneessä

Jotakuta saattavat kiinnostaa Suomi Talon ja North Starin väliset suhteet. Niitä voi kuvata muistelijain mielestä sanalla ”toimivat”, mikä on plusmerkkiseksi katsottava ilmaisu ja koskee ei ainoastaan talon johtoa vaan kanssakäymistä myös muiden seurojen kesken. Jos esimerkiksi tanssien tuotto on hyvä, siitä voivat olla iloisia sekä järjestäjäseura että toiminnan työssijä, yhteisestä tulonlähteestä kun on kyse. Joskus seuran on pitänyt antaa tilapäisesti harjoitusiltansa pois jonkin tapahtuman alta, eikä aina ole välttytty isossa käyttäjäryhmässä vellovien mielipiteiden yhteen-törmäyksiltä, mutta aina on lopulta muistettu, että sopu tilaa antaa.

Urheiluseuralle on ollut tärkeätä, että sen harrastustoiminnalle sekä pikkujouluille ja muillekin omille juhlatilaisuuksille on luotu asianmukaiset puitteet. Suomi Talon puheenjohtajista Mauno Laurila oli mukana myös North Starin toiminnassa, osallistui jumppaan, hoiti seuran raha-asioita ja sihteerin tehtäviäkin. Hän oli kotoisin Siikajoelta, ja siirtolaisena hän oli suomalaisyhteisön tukipylväs jo Brooklynissä New Yorkissa, jossa toimi 1980-luvulla mm. Imatra-yhdistyksen puheenjohtajana. Useat luottamustoimet kutsuivat tätä Korean sodan veteraania Floridassakin, eikä hän niitä väistellyt.

Jos joku muistaa muutaman vuosikymmenen takaa seitsemän veljestä Koivistolta, niin saattaa hyvinkin olla kysymys Kurkon pojista. Yksi heistä, Urpo Kalevi, oli sittemmin Brooklynin suomalaisia ja ”harjoiteltuaan” ensin puheenjohtajan tehtäviä mm. Imatra-haalilla 1977-78 hän siirtyi jossain vaiheessa etelä-mäs, Floridaan, jossa ei myöskään pantu pahaksi nuijankopauttajan valmiuksia.

Urpo K Kurko

Kurko oli yksi North Starin puheenjohtajien ketjussa. Hän nautti amerikansuomalaisten tapahtumista ja niiden järjestelyistä, urheilusta tietysti, osallistujanakin yleisurheilukilpailuissa.

-Vaikka eivät ne kenttälajit oikein olleet minulle se oma juttu, Kurko sanoo nyt vuosien päästä Lahdesta, nykyisestä kotikaupungistaan. -Vaan? kysyy haastattelija. -Tanssihan se oli minun lajini, vastaa 85-vuotias omanarvontuntoisesti.

Kurkolla todellakin oli oma tanssikoulu ja hyvin suosittu olikin opinhaluisten paritanssin harrastajien keskuudessa. Itse asiassa Kurko oli ammatiltaan muurari ja sillä työllä pitkään leipänsä hankkinut. Mutta eikö vain kuulostakin hauskalta sanapari ”tanssiva muurari”? Jos onkin tahti nyt ikämiehenä ymmärrettävästi vähän hidastunut, on sitä ennen ollut rytmiä ja tahtia sitäkin iloisemmin.

Mauno Laurilan ”bossikauden” jälkeen Suomi Talon johdossa ovat olleet 2000 -luvulla insinööri Tapio Salin ja hänen jälkeensä fil.tri Sirpa Aho aina kuluva vuoden alkuun saakka, jolloin viestikapulan otti viedäkseen päivätyönsä ohella tietotekniikan ammattilainen Marko Aho.

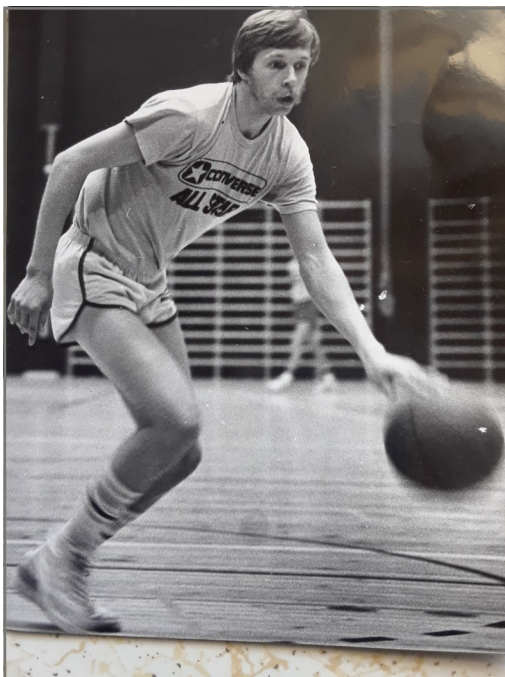
Puheenjohtajien puoliset ovat olleet sivustatukena omalla panoksellaan. Anja Laurilan kirjoitukset Amerikan Uutisissa, siinä missä Anja Salinin päällikkyyks Suomi Talon keittiössä on noteerattu, samoin insinööri Ari Ahon tietämys rakennusteknisissä asioissa.

Vapaaehtoistyö on ollut kautta vuosien yhteisenä nimittäjänä kaikille taloa tarvinneille, eikä siitä lipsunut myöskään North Star.

Mauno ja Anja Laurila, kuten monet floridansuomalaiset, tulivat etelään pohjoisvaltioista. Pariskunta teki kulttuurityön teoksellaan *Memories of Finnish Harlem 1888 – 1955*. Kirja kertoo maineikkaan suomalaisen siirtolaisyhteisön elämästä. Sittenminhän Brooklynin Finntownista tuli New Yorkin suurin suomalaisalue. Pohjois-Pohjanmaan poika ja Päijät-Hämeen tyttö olivat tavanneet toisensa kohtalokkaasti Harlemissa 1950-luvulla. Romantiikka oli tietysti pääasia, mutta jotkut sanoivat, että Maunolla oli tuuria, sai vaimokseen hyvän taloudenpitäjän, olihan tämä hankkinut kokemusta maailman rikkaimpien palveluskunnassa Rockefellerillä.

Mediassakin sankariainesta

Pohjantähden vaiheissa mukana olleet kiittävät amerikkansuomalaista mediaa, jonka kanssa toimiminen on ollut mutkatonta ja isosta merkityksestä. Kisat on huomioitu, käyty niitä seuraamassa ja kuvaamassa, ja tulokset julkaistu. Mukavasti suhtautui North Stariin jo Amerikan Uutisten entinen päätoimittaja Aarne Aaltonen, mutta nykyinen on pesunkestäviä urheilumiehiä itsekkin.

Kukapa tätäkään kuvaa otettaessa olisi vielä arvannut, että Suomen koripallon Hall of Fameen ollaan matkalla. Mikko Koskisella on keskittynyt ilme.

sena 15 mitalia, joista viisi kultaista. Suomen koripallomaajoukkueessa hänellä on takanaan 138 maaottelua, joukkueen kapteenina hän oli vuodet 1980-1982, ja kolmesti hän osallistui olympiakarsintoihin. Pohjoismaiden mestaruuskulta tuli Koskille kaksi kertaa.

Oulussa syntynyt Mikko Koskinen aloitti Turun NMKY:n riveissä ja edusti sittemmin Tampereen Pyrintöä. Hän pelasi SM-sarjassa 18 vuotta, tulok-

Vuonna 1985 Koskinen rikkoi kaikkien aikojen korintekoenäytöksen SM -sarjassa.

Jos sanotaan, että Amerikan Uutiset on vähintäänkin samalla aaltopituudella urheiluhenkisimmän lukijakuntansa kanssa, ei siinä paljon erehdytä. Vaikka Koskisella on ollut ”koripallo hallussaan” lähes kolmekymmentä vuotta millä puolella Atlanttia on sattunut olemaankaan, tiedetään hänen Floridassa tuntevan vetoa muihinkin lajeihin, niin golfiin kuin pingikseen, ja yhteydet North Starin väkeen ovat olleet luontevat.

2017 Mikko Koskinen nimettiin Suomen koripallon Hall of Fameen. Koripallomuseon kunniagallerialle omistamalta sivustolta löytyy hänen eloisia kirjoituksiaan urheilu-uran varrelta.

Vuosituhaten vaihteessa amerikansuomalaisten tiedonvälitys rikastui sähköisellä medialla, nettilehdellä Usasuomeksi. Ja väestön ”hemmottelu” ajantasaisella juttutarjonnalla monipuolistui entisestään. Päätoimittaja Timo Vainionpää tunnetaan niin uutisnenästään kuin erinomaisista digivalmiuksistaan. Kun tulee puhe urheilusta, on mies heti kuulolla, vaikka väittääkin kokevansa penkkiurheilun ja sohvalla loikoilun ruumiinrakenteelleen sopivammiksi kuin fyysiset harjoitukset.

-Toisaalta, kyllä aivolihaksen treenaaminenkin osaa olla väsyttävää, hän sanoo naurua äänessään. Ja kotvasen kuluttua pääsemme asiaan. Löytyyhän sieltä kotiseurakin, Sibbo Vargarna. Tämä sipoolaisseura oli SFI:n, Svenska Finlands Idrottsförbundin alainen. Sisarukset Tuulikki ja Timo harrastivat juoksua, Tuulikki piti hallussaan liiton mestaruutta 800 metrillä jokusen vuoden.

-Oli meillä nimekäs valmentajakin Kalervo af Ursin, joka pisti meidät talvella juoksemaan koko seitsemän kilometrin matkan kotoa kuntopallon heittelyyn salille. Joku laupias sentään palautti uupuneet urheilijat illalla kotiin autokyydillä.

Laji kuin laji, sekaan vaan!

Timo arvelee, että taisi Ursin sitten paneutua ohjaamaan paremmin tuloksin sen ajan himoharjoittelijoita australialaisen juoksuvalmentajan Arthur Lydiardin opein. Tämän maineikkaan valmentajan juoksutallissa olivat mm. EM-mitalistit Nina Holmèn ja Mona-Lisa Pursiainen.

Mitä Vainionpään sisarusten treeniintoon jatkossa tulee, niin Timo huokaisee ja toteaa, että onhan se kovaa tunnustaa, että systeri on parempi urheilija kuin itse. Pian kuulostaa

kuitenkin siltä, että velipoika on enemmänkin ylpeä perheen ylle langenneesta menestyksestä. Tuulikki Karvinen, jolla nimellä sisiko sittemmin kilpaili, edusti ensin pitkään vantaalaista suunnistusseuraa Pihkaniskoja, mutta sen jälkeen ja edelleen Helsingin Suunnistajia pärjäten ensin hiihtosuunnistuksessa ja sitten tavalisessa suunnistuksessa nousujohteisesti, eritoten N70 -sarjasta N75 -sarjaan siirtymisen jälkeen. Korkeammalle kuin SM-mitaleitaan ja hyviä sijoituksiaan kansainvälisillä rankinglistoilla kilpailija on kertonut kuitenkin arvostavansa FIN5 -suunnistusviikon voittoa.

-Pärjäsipä itse kukin sitten paremmin tai ei niin hyvin, urheiluhulluus ei päästyään kerran raivoamaan taida parantua kuin luontaisen poistuman kautta, pohdiskelee Timo kovin omakoh-taisen tuntuisesti. Kilpailuhenkisyttä voi toteuttaa vaikkapa kalastuksessa, vallankin Floridan olosuhteissa.

Usasuomeksi -lukijat ovat saaneet tutustua niin toimittajan itsensä kuin harrastuskalastaja Jorma Huttusen hauskoihin reissukuvauksiin.

Timo tunnustaa olleensa eka kerralla täysi noviisi Karibian kalastuksessa ja hiukan päivitelleensä jo pelkästään avomeren aallonkorkeutta. Hän pääsi kokeilemaan myös ohjaimista, ja siinä sitä oli vastuun tunnetta - ihan sama mikä ratin nimi oli, tärkeämpää oli päättää, mihin suuntaan sitä oli käänettävä! Pian selvisi, ettei venettä ohjata niin kuin autoa. Koko homman juju alkoi valjeta, kun kala toimittajan onnessa alkoi rätistä siiman kiristyessä mukavasti ja seurasi hillitön sisäänkelaaminen. Huttusen kopatessa haaviin uljaan Blue runnerin ja ihastellessa sen näköä ja kokoa, uuden kalakaverin nama loisti kuin se kuuluisa Hangon keksi.

Kun tuli toinen samanlainen ja muutakin extraa, niin selväksi kävi, ettei maihin päästyä kalavaleita tarvittaisi. Huttunen heittää vielä lisää vettä kiukaalle muistuttamalla siitä kerrasta, kun oltiin merellä vähän isommalla porukalla. Siihen kuuluivat Timon lisäksi leipuri Reino Iskanius, Aarne Harjupanula, Aimo Tervakoski ja kuuluisa Alaskan mestarikalastaja Teuvo Soilio. -Tällä reissulla Timo sai suurimman kalan. Se oli erinomainen cobia ja painoi reilut parikymmentä kiloa, kehaisee Jorma, eikä äänestä kuulu kauteuden häivääkään...

"Mä seuduilla näillä oon tunnettu kalamies", voi Jorma Huttunen laulaa ihan totuudenmukaisesti.

Luovuudelle hyvä alusta

Niin kuin Suomessakin urheiluseurat ovat halki vuosikymmenten pitäneet arvossa myös henkisiä taitoja, runoutta ja musiikkia muun muassa, niin on laita North Starillakin, joka on tehnyt au-liisti tilaa luovuudelle. Miten se suomalaisyhteisön hoviriittelijä ja -lausuja Unto Aro niin somasti sanookaan: ”North Star kirkkaana taivaalla loistaa/ ei Lantanas nähty ennen nyt moista/ Se urheiluseuran nimeksi pantiin/ ja sinetöitiin kultaisiin kansiin.” Samasta seuralle omistetusta runosta vielä poiminto: ”He terveyttä kaikille siellä nyt jakaa/ sekä iloisen mielen lisäksi takaa.” Ja ettei unohtuisi, mitä joukkoa tässä muutamien nimettyjen lisäksi kaiken kaikkiaan ollaan: ”Jokaisella teillä on lahjat varmaan suuret/ koska teillä kaikilla on suomalaiset juuret.” Vuonna 1927 Uuraassa syntynyt Unto on kuljettanut urheilua ”taskussaan” koko elämänsä ajan. Kotiseura oli Viipurin Sudet, ja liikuntaharrastusta on ylläpidetty Yhdysvalloissa niin pohjoisessa kuin etelässä, niin seiloriopikana kuin rakentajana.

Kamera haki kohteekseen Martti ja Aino Kaartisen, etualalla. Samaa sukua oli enemmänkin seuran jäseninä. Tilaisuudessa myös läsnä Unto Aro, vas. ja Laina Sirén, kuvan oikeassa kulmassa. Laina'n mies Pentti kuului huimapäiseen New Yorkin pilvenpiirtäjien remontoijasukupolveen.

Eikä parempi puolisko, kampaajayrittäjänä päivätyönsä tehnyt ja voimistelua omana lajinaan pitänyt Irja ole pannut hanttiin, vaan pitää eteläkarjalaisella pirteydellä huolta vaikka kahdesta kunnosta, omasta ja Unton.

Osku Kanerva ei liioin aikaillut ideoidensa suhteen, vaan otti ja perusti päivänä muutamana lauluhytteen nimeltä Salskeat, mitäs kun salskeita poikia oltiin. Kuubalaisen serenadin ikivihreä kaihoisa melodia sai Oskulta uudet sanat tähän tapaan mm. (oik.)

”Laulu salskeiden ohjetta antaa
eloon ihmisen yksinäisen
Turha yksin on murhetta kantaa
näännyt alle nyt taakan sä sen
Liity joukkoon sä urheiluseuran
niin on olosi turvallinen
Pian kuntosi kuin jalopeuran
kiität Luojaa, oot onnellinen.”

”Mä myös koitan tällä kertaa/
vaikkei oo tää Unton vertaa”,
toteaa puolestaan vaatimattomasti Raimo ”Rami” Forss, jolla niin ikään on kynä hallussaan. Näin hän kuvaa Veikon jumpaa:

”Verryttelyt venytykset
siellä poistuu jännitykset
Nosta jalkaa nosta kättä
kuntoa kun etsimässä
Makuulla myös totta maar
täällä treenaa North Star
Meininki on täällä rento
mukaan mahtuu riski, hento
Leppoisaa on huulenheitto
ykskään ukko ei oo veltto.”

Ja varsin sattuvasti Rami kirjasi tilajärjestelyepisodin, joka saattoi Suomi Talossa ensin kulmat kurttuun, mutta päättyi sopuun:

”Kielikoulun hampaisiin joutui Pingismiehet
eka erän hävisivät, kunnes muuttui mielet
Yläkerran pelipaikka lienee hyvä heille
eikä kielikoulukaan joudu mieron teille.”

Kiire jäi taakse, mutta kuntoa tarvitaan

Raimo "Rami" Forss

Forss, niin kuin myös toinen innokas jumppaaja Jorma Huttunen ovat olleet valmiit ottamaan tarvittaessa miesten voimistelun vetovastuun Veikon oppeihin tukeutuen. Ja niistä on kotiläksyksi yhä.

Rami on syntynyt Porissa, tehnyt työuransa Helsingissä ja asuu nykyisin Hämeenlinnassa. Hän on ollut "liikkuvainen" mies niin työssään kuin vapaa-aikana.

Ilmailuopiston käytyään hän toimi Finnairilla ja Keihäsellä, sen jälkeen pitkään Ilmailuhallituksessa ja vielä päätteeksi matkustusala myötäillen Silja Serenadella. Ammattinimikkeet asematasovalvoja ja lentokoneimittarimekaanikko sanovat maallikoille juuri niin vähän kuin mitä heidän on kenties tarpeen tietääkään, mutta kun puhutaan lentokoneiden opastamisesta paikoilleen lennonjohdon ohjeiden mukaan, alkaa jo valjeta; jokainen matkustaja on nähnyt, mikä kuhina kentillä käy. Siellä suoritettavat toimet eivät voi olla hakuksessa, vaan niiden on yksinkertaisesti mätsättävä, sovittava yhteen. Vuorotyötä ja stressaavaa epäilemättä.

Niinpä senioriaika Floridan lämmössä on tuntunut Ramista sopivalta valinnalta. Kävelylenkit ja uinti oman aikataulun mukaan mutta säännöllisesti suoritettuina suotuisassa ilmastossa ovat olleet mieleen, samoin tunnelmaltaan leppoiset jummat sekä yhteydenpito muihin lumilintuihin ja koko ympäröivään yhteisöön.

Rami kiittää North Starin hyvää yhteishenkeä ja mainitsee mukavana detaljina sen, että jotkut, joille voimistelu ei syystä tai toisesta sopinut, pelasivat sillä aikaa shakkia salin toisessa päässä ollakseen joka tapauksessa porukassa mukana.

Myös oman penkkiurheiluinnostuksensa - jääkiekot, jalkapallot ja formulat - on saattanut halutessaan jakaa urheiluhenkisten juttukavereitten kanssa.

Forss toteaa, että vaikkei kunnan kehittämisestä enää seniorina voi puhua, sen pitämiseen kutakuinkin ennallaan kannattaa kuitenkin panostaa. Hän tunnustaa tekevänsä Suomessakin kävelylenkkien ja television katselun välillä vatsalihasliikkeitä sarjassaan, jos ei muuten niin sohvalla, 15 kertaa aina peräkkäin, niin kuin Veikko neuvoi.

-Mutta hyvä on pitää mielessä myös professori Arvo Ylpön ohje: ”Kaikkea kohtuuden nimeen!”, tuumii urheilumies melkein tosissaan.

Jumppaporukkaa: Kale Kummala, Aarne Harjupanula, Ray Heinonen, Ilmari Liimakka, Raimo Forss, Veikko Ruhanen, Lauri Luukaslampi, Pekka Karttunen Kanadasta, Jorma Huttunen ja kanadalainen lumilintu Heimo Tunkkari.

Ladun avaajat

Kukapa sitäkään olisi tullut ajatelleeksi, että pieni Suomi voi josain asiassa opettaa isoa Amerikkaa. Jos ja kun esimerkiksi otetaan urheilu, ei muuta esimerkkiä välttämättä tarvitakaan. Hymyilevän Hanneksen kaikki tietävät, Juoksijoiden kuninkaan, Peräseinäjoen suden ja GeeBeen niin ikään. Kaikki neljä tarvitsivat aikanaan amerikansuomalaisia, mutta palkitsivat sen menestyksensä muodossa ruhtinaallisesti. Vaikka tulevat vuosikymmenet vielä kiillottivat Suomen mitaleja esim. Kulta-Lassen, Lasse Virénin myötä, on 1900-luvun alkupuolen mestareilla erityinen arvonsa huippu-urheilun tienraivaajina ja poikkeuksellisina lahjakkuuksina.

Kuuluisin suomalaisväestön perustamista lukuisista urheiluseuroista oli Finnish American Athletic Club, jonka panivat alulle vuonna 1901 Ahvenanmaalta tulleet suomenruotsalaiset. Yleisurheilussa suomalaiset alkoivat menestyä kestävyysjuoksussa, jopa Amerikan halkijuoksussa. Tunnetuin FAAC:n urheilijoista oli kestävyysjuoksija Ville Ritola, Pariisin olympialaisten monimitalisti. Olympiamitalisteja ja maailmanmestareita oli seurassa useita ja eri lajeissa: Albin Stenroos Vehmaalta (maraton), Eino Leino Kuopiosta (vapaapaini) ja tamperelainen Väinö Ketonen (ammattilaispaini). 1920-1930-luvuilla suomalaiseen siirtolaisyhteisöön kuuluivat olympiamitalistit helsinkiläinen Armas Taipale (kiekonheitto), kymiläinen Eino Purje (juoksu 1500 m) ja Savitai-paleen poika, keihäänheittäjä Jonni Myyrä, joka jäi Yhdysvaltoihin ja kuoli San Franciscossa 1955.

”Myyrä voitti onnenheitolla”,

sanoi ruotsalainen lehtimies Tahko Pihkalalle. ”Niin hän tapaa aina tehdä”, vastasi Pihkala Antwerpenin olympiakisoissa. Jonni Myyrä oli kaksinkertainen olympiavoittaja ja Pihkala pesäpallon isänä tunnettu urheiluvaikuttaja ja -kirjoittaja, joka haki valmennusoppeja mm. Yhdysvalloista.

Lennosta kiinni

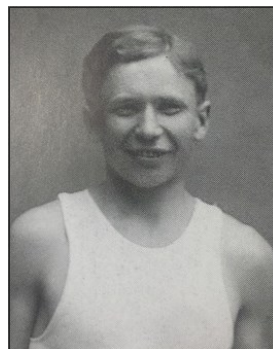
Lentävistä suomalaisista aikajärjestyksessä ensimmäinen oli Hannes Kolehmainen, joka voitti vuonna 1912 kolme kultamitalia Tukholman olympiakisoissa ja yhden 1920 Antwerpenissa. Vuoden 1912 lopulla kuopiolaiset veljekset Hannes ja Viljam muuttivat Yhdysvaltoihin Brooklyniin siltoja ja pilvenpiirtäjiä rakentamaan. Ja juoksemaan! Veljessarjaan kuului vielä kolmas, Tatu, kaikki kestävyysjuoksijoita. Viljam, joka kilpaili ammattilaisurheilijana Yhdysvalloissa ja Skotlannissa, juoksi maratonin maailmanennätysajan Vailsburgissa Newarkissa.

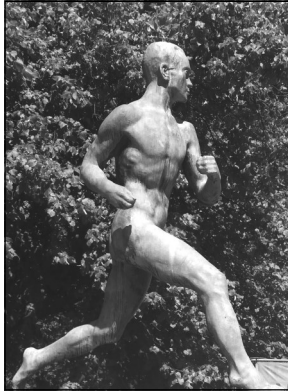
Viljam tutustui tuoreimpiin amerikkalaisiin valmennusmenetelmiin, eikä pitänyt veljiäänkään niistä tietämättömänä. Hän valmensi sekä amerikkalaisia että amerikansuomalaisia urheilijoita, Ville Ritolaa muun muassa. Hannes palasi Suomeen ja toimi aktiivisesti urheilun järjestöelämässä. Viljam/William vietti seniorivuotensa Floridassa, Boynton Beachissa.

Johannes Petteri (Hannes) Kolehmainen (1889 - 1966) oli suomalainen (1921 myös Yhdysvaltain kansalainen) kestävyysjuoksija. Kolehmainen 100-vuotissyntymäpäivän kunniaksi julkaistiin Suomessa postimerkki.

August Wiljami (Wilie) Kolehmainen
(1887 - 1967)

Yksi tykkää urheilusta, toinen kulttuurista, mutta kaikki Paavo Nurmesta. Ja kuka on suomalaisen kuvanveiston Paavo Nurmi? Hän on tietysti Wäinö Aaltonen, tämän patsaan ja monen muun kansallisen monumentin tekijä. Malli ja kohde edustivat samaa ikäluokkaa. Vuonna 2020 tuli kuluneeksi tasan sata vuotta siitä, kun Nurmi juoksi kolme kultaa Antwerpenissä. Stadionin etukentällä oleva patsas julkistettiin 1925.

Pariisiin olympialaisissa 1924 esittäytyivät samaan ikäluokkaan kuuluneet Peräseinäjoen poika ja turkulainen Paavo Nurmi ikimuistoisesti. Kun Finnish American Athletic Club vuonna 1925 kustansi Paavo Nurmen kilpailumatkalle Yhdysvaltoihin, pääsivät suomalaiset hurjapäät taas samoille radoille. Maililla Nurmi juoksi Madison Square Gardenissa ajan 4.13,6, joka oli uusi ME. Ja 5000 metrillä Phantom Finn sai voittoajaksi 14.44,6 - taas uusi maailmanennätys! Ritola toisena, se oli huikeata, ja huikea menestys oli koko kiertue.

Ville Ritola
(1896 - 1982)

Nurmi vieraili myöhemmin Yhdysvalloissa useita kertoja, Ritola puolestaan vetäytyi pois urheilumaailmasta 1928 olympiakisojen jälkeen ja palasi ison rapakon taakse rakennustyömaille. Suomalaiset rakensivat mm. siltoja ja pilvenpiirtäjiä. Satamalaitureitakin, kuten ”tokkapilttari” Ritola. Näissä fyysisesti raskaissa töissä hän oli aina vuoteen 1959.

Suomeen Ritolan pariskunta palasi 1971 Paavo Nurmen järjestettyä vanhalle kilpikumppanilleen asunnon talostaan.

Metsäsuomalaiset, kunnianimi!

”Euroopas ei oo ku kaks miestä, Kee-Pee ja mie”, kuuluu sanoneen aikanaan panssarilaiva Väinämöisen tarunomainen kansimestari, koivistolainen merikarhu Parkki. Siinä olivat kaverilla itseluottamus ja urheilutietämys kohdallaan. Helsingistä lähtöisin ollut ja Yhdysvaltoihin kotiutunut raskassarjalainen Bärlund on esitelty tässä artikkelissa toisaalla, mutta vielä tekee mieli lisätä maineikkaan urheilutoimittajan Ilmo Lounasheimon sanoin, että ”Suomen kaikkien aikojen nyrkkeilijä on ja sellaisena myös pysyy Gunnar Bärlund.”

Omien maanmiesten olympiavoittoihin suhtauduttiin amerikansuomalaisten keskuudessa yhteisinä, ja ne innostivat lajien suosioon ja kuumeiseen harjoitteluun myös uudella mantereella. Ja vähänkö puolestaan oli kantaväestöllä jossain vaiheessa ihmettelemistä suomalaisten edesottamuksista.

Tauno Pulkkinenkin oli päivät siltatöissä ja teki ruokatunnit voimaharjoittelua läheisessä puistossa. ”Mitä se poika siellä pusi-kossa tekee?” päivittelivät ohikulkijat. Illalla hänen oli käveltävä töiden jälkeen lenkkimaastoon 5 kilometrin päähän, sillä niihin aikoihin päivästä juoksivat yleensä vain epäilyttävät tyypit, rikolliset tms.

Vielä 1960 talviolympialaisissa Squaw Valleyssä väitetään jopa joidenkin lehtimiesten arvelleen murtomaahiihdon olevan sitä, että miehet lasketaan metsään ja voittaja on se, joka sieltä ensimmäisenä selviää ulos.

Taunon hiihto oli yhtä tyylikästä kuin tehokasta. Siinä on ollut jälkipolvilla opiksi ottamista.

Kunnosta se on kiinni

Lähes kaikki on kultaa mikä kiiltää Veikon kaapissa. Mestarin kädessä Suomen urheilun suuri ansioristi, maamme korkein urheilukunniamerkki

Jollei ennen, niin viimeistään Squaw Valleyn jälkeen murtomaa-hiihto eli maastohiihto oli käsitteenä tuttu kaikkialla, ja Suomesta puhuttiin perustellusti hiihtomaana. Veikko Hakulinen (1925-2003) otti sielläkin varmoin ottein voittomitalinsa, kuten oli tehnyt jo kaksissa peräkkäisissä olympiakisoissa.

Vuonna 1999 sanoi metsätalous-insinööri Hakulinen haastattelijalle (Kaarina Naski) ponnistustensa pohjaavan pitkälti isänmaallisuuteen, partiopojan, sotilaspojan ja kurkijokelaisen evakkopojan tunteisiin ja haluun vetää pieni Suomi näkönsälle.

-Mie katsoin, jot miksei myö pärjättäis urheilun saral siin mis muutkii tai vällee paremminkii. Jos kuka on olt nuorenpoikan aavan Laatokan rannal vartios nii ko miekii, hää tietää kyl millasii aatoksii siin mieles liikkuu!

Vielä seniorivuosinaan Haku-Veikko oli yhtä urheilua koko mies ja laaja-alaisuudessaan ainut laatuaan. Hän harrasti kotipaikkakunnallaan Valkeakoskella ampumahiihtoa, soutua, jalka- ja lentopalloa, suunnistusta ja lämpimikseen pesäpalloa...

-Kun on pettämätön yleiskunto, sen pohjalle on hyvä rakentaa tuloskuntoa, hän perusteli. Jos jokin asia kirpaisee jälkeensä, niin se on suksien voitelussa joskus tapahtunut virhe. Voitelijana oli hiihtokuningas itse. -Mie panin liika pitävät sukset, miul ol sellain hankala tapa. Arpapelä se voi olla. Laitat onneton pohjavoiteen ja kovan päälle, ja yöllä sataakin uuden lumen!

Se ei pelaa, joka pelkää

24. päivänä helmikuuta 2020 järjestettiin Suomi Talolla pöytätenniskilpailut Matti Launosen muistoturnauksena. Tapahtumaa sävyttivät monenlaiset tunteet, mestarin äkillisen poistumisen ja vuodentakaisen koskettavan siunaustilaisuuden mielen palautuminen ja taakse jääneiden yhteisten vuosien kaiho, mutta myös lukemattomat hauskat muistot. Nimikoturnauksesta tuntui henkivän yhä Matin vetovoima, hänen optimistinen suhtautumisensa elämään ja ennen muuta valpas, riemullinen pelin odotus.

Kouvolaalaiset opettajat Tapio ja Tuula Aalto ovat kuuluneet pitkään North Starin pingisjäseniin, ja ko. pariskunnalle muistoturnaus oli nyt tavallaan myös sukutilaisuus, Tapio kun oli Matin serkku. Tapahtuma aloitettiin hiljentymällä ja kunnioittamalla ystävän ja paraolympiamitalistin muistoa. Kilpailussa oli historian havinaa myös siksi, että se oli viimeinen kotiseuran nimissä pidetty. Niin kirjuri-pöydässä istuneet North Starin rahastonhoitaja Juha Mäkipää ja varapuheenjohtaja Ray Heinonen kuin Jorma Huttunen - northstarilainen seuran alustan loppuun - olivat saattamassa kerran aloitetun päätökseen. Ja niin kuin kaikkina turnausvuosina aiemminkin, palkinnot oli lahjoittanut Saari Construction (Mauri ja Masi Saari).

Tapio Aalto

Yksi kuva puhuu enemmän kuin tuhat sanaa.

Tämä asetelma on painunut monen mieleen vuosien ajalta, maestro pelisilmä tarkkana ja Veijo valmiina olemaan tarvittaessa avuksi.

Miesten sarjan voitti Masi Saari, toiseksi tuli Veijo Niskanen ja kolmanneksi Veikko Salmela. Vastaavasti naisten sarjan voitto meni vimmaisesta taistosta jälkeen Satu Sommerolle, toinen oli Eila Mattila ja kolmas Tuula Aalto. Kaikki ”viimeiset mohikaanit” olivat tässä talossa tuttuja pöytätenniksen tekijänimiä ja saivat nyt kuvaannollisesti kuljetettavakseen muittenkin vaki- tai tilapäispelaajien muistikuvia, äkkivääriä lyönnejä, nippa nappa häviöitä ja tyrmistyttävän ihania voittoja. Muistat varmasti vielä Hyttisen Arvon, Rissasen Pasiin, Naskin Alpon, Karppisen Arton, Kristolan Ritvan, Pakkalan Tiinan - ja keitä kaikkia heitä olikaan? Mieleen ovat kenties jääneet omat

bravuurit siinä missä kurillaan lattialle karkaavat pallot ja niiden notkeat metsästäjät sekä ikkunasta avautuva samettinen Floridan ilta. Mutta tapahtuman ytimessä oli pysyvästi mestarin paikka, miehen, joka saattoi käsi sydämellä sanoa: ”Se ei pelaa, joka pelkää.”

Edellä mainituista Veijo on kuulunut ehdottomasti pingisiltojen keskiöön, Matin sivustatukeen Ritvan ohella ja seuran vapaaehtoisten ykköskartiin. Huomionarvoista on, että muistoturnauksen kirjurina oli sama mies kuin niin monet vuodet aiemmin pingiskilpailuissa, Juha Mäkipää, apurinaan Ray Heinonen. Helsingissä syntynyt Mäkipää on Teknillisestä korkeakoulusta valmistunut

diplomi-insinööri, joka on tehnyt pääasiallisen uransa IBM:llä markkinointi- ja johtotehtävissä eri puolilla maailmaa. Eteläiseen Floridaan päädyttyään hän on auttanut siirtolaisia monella tavalla, niin järjestöjen luottamustehtävissä kuin lahjoittajana ja neuvoillaan yritystalouden tuntijana.

Muistoturnauksen osanottajien tyylinäytteitä ja alla joukkokuvassa vasemmalta Juha Mäkipää, Olavi Jantunen, Veikko Salmela, Tapio Aalto, Jorma Huttunen, Tuula Aalto takanaan Veijo Niskanen, Satu Somero, Eila Mattila takanaan Masi Saari ja vieressään Olavi Suomalainen, Ray Heinonen takanaan Eero Haarjärvi, äärimmäisenä oikealla Lea Niskanen.

Puheenjohtajat

North Starin puheenjohtajina ovat toimineet eri pituisia aikoja seuraavat urheilumiehet ja yksi reipas nainen, mm. jumppien vetäjänä seudulla tunnettu:

Reijo Saarinen, Juhani Hakama, Jorma Huttunen, Osmo Kanerva, Matti Launonen, Urpo Kurko, Edward Rimey, Tauno Pulkkinen, Väinö Rikkanen, Tuula Blackmon, Veikko Ruhanen, Alpo Naski ja vielä kertaalleen Matti Launonen.

Näin hyväntuulisten miesten johdolla mentiin epäilemättä aina myötätuuksella. Osmo Kanerva ja Tauno Pulkkinen.

Sotilaallisin menoin

Siirtolaisyhteisön hyväksi ansiokkaalla tavalla toiminut amerikansuomalainen sotaveteraani, kersantti Mauno Laurila saatettiin haudan lepoon juhlavasti vuonna 2016. St. Andrew'n luterilaisessa kirkossa toimitetun siunaustilaisuuden ja lukuisien yhteisöjen tervehdysten jälkeen Korean sodan veteraanin urna vietiin South Florida National Cemetery -hautausmaalle Lake Worthissa.

Urnaa kunnioitettiin sotilaallisin juhlamenoin, taitettu Yhdysvaltain lippu luovutettiin valtion, asevoimien ja presidentti Obaman suruvalitteluin leskelle Anja Laurilalle.

Amerikansuomalaisten toiminnassa Lauriloiden asema on ollut merkittävä.

Juoksun jälkeen

Florida houkuttelee liikkumaan, onhan sillä puitteet ihan luonnostaan. Alpo Naski, suursaarelaisen luotsisuvun jälkeläinen, asui kasvuvuotensa urheilukentän vieressä Kotkassa ja on semminkin ollut hyvissä suhteissa näihin yleisurheilun keskiöihin. Kotiseura oli Kotkan Into, ja tuota ”intoa” riitti aktiivikauden jälkeenkin vielä monet vuodet pituushyppyyn ja kiekonheittoon.

Maastajuoksusta tuli sitten elämänikäinen harrastus. Lumilinnun lajikoppaan on ilmaantunut lisäksi kukkurallinen pingistä, petankkia ja kuntosalia. Alpo muistetaan Suomen Satamaliiton toimitusjohtajana, joka oli perillä yhtä hyvin huippu-urheilun kuin satamien kehityksestä. Urheilutietämystään hän on päässyt kokeilemaan Floridassakin epävirallisissa tietokilpailuissa suomalaiskahvilassa. Tiukan vastuksen antoivat useimmiten Osku Kanerva ja Eikka Grön.

Alpo hoiti myös parin vuoden ajan North Starin puheenjohtajuutta.

John Prince -puistossa 1991

Loppuvenytykset

Jokainen meistä liikunnan harrastajista tietää, miten paikallaan ovat suorituksen jälkeen venytykset. Ne tasapainottavat ja rentouttavat, antavat hyvän mielen virrata, suojaavat fysiikkaa.

Kun venyttelen nyt kirjoitustehtävän jälkeen, tunne on samanlainen. Olen saanut kuulua osavuotisesti ryhmään, jonka jäsenistö voi hätäisellä tutustumisella vaikuttaa kovin eripariselta taustoiltaan, ammattialoiltaan ja vaiheiltaan. Mutta sen ei pidä antaa hämätä. Tärkeintä on se mikä on yhteistä, urheilun hinku, kilpailuvietti, sisu ja huumori. Kun miesten jumpalla pojat varttuneimmasta päästä vetivät henkeä raskaiden kyykkyhyppyjen jälkeen, lausahti joku pokerinaama aina vitsin. Tyyliin, miten oli eräskin kaveri hankkinut oikein ökyauton ja toinen kiehahhti kateuksissaan: ”Ohan sitä rahhaa miullakin vaikkoko Suomen ostasin!” Vastaus tuli ajatusta nopeammin: ”Vuan kun minä en myy!”

Jälleen kerran toteutui se filosofia, johon olen kovin usein törmännyt: ”Pieni on suurta”. North Starilla on tarinansa, niin kuin kaikilla meillä täällä Pohjantähden alla, mutta sen vetovoima ja merkittävyys kasvavat osana isoa amerikansuomalaista saagaa, usko

Kaarina

kirjoittaja,
Helsinki

Päätöskokous

North Star - American Finnish Athletic Club - lopetti toimintansa 11. helmikuuta 2020. Puheenjohtajana päätöskokouksessa toimi yhdistyksen varapuheenjohtaja Ray Heinonen ja sihteerinä Juha Mäkipää. Tilaisuudessa oli läsnä 11 jäsentä, joukossa myös perustajajäsen Pekka Lehtonen. Hetken hiljaisuudella kunnioitettiin seuran puheenjohtajan Matti Launosen ja niin ikään poisnukkuneen Lauri Luukaslammin muistoa.

Kuultiin ja hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja, samoin Kalervo Kummalan esittämä tilintarkastuskertomus. Tilintarkastajille myönnettiin vastuuvapaus.

Juha Mäkipää selvitti North Starin varallisuuden ja lahjoitussuunnitelman.

Pöytätenniksen muistoturnaus päätettiin sponsoroida kiitoksena Matti Launosen pitkäaikaisesta puheenjohtajuudesta. Pingispöydät yms. varusteet saa Suomi Talo, toivossa että suosittu harrastusmuoto voisi jatkua tulevaisuudessakin. Myös lahjoituksellaan Suomen Paraolympiakomitean pöytätennisjaostolle seura haluaa osoittaa arvostustaan Launosen hienoa uraa kohtaan.

North Starin lopettamisen valvojiksi nimettiin Ray Heinonen varapuheenjohtaja, Juha Mäkipää rahastonhoitaja ja Jorma Huttunen jäsen.

Lähteet

North Starin pöytäkirja- ja kuva-arkisto

Kirjoittajan, Naski Kaarina, lehtiartikkelit (julkaistu nettilehdessä Usasuomeksi ja muutamissa suomalaisissa sanomalehdissä) sekä historiikka varten tekemät seuran jäsenten haastattelut

Amerikan Uutiset

Hakulinen Veikko ja Hakulinen Lassi, Haku-Veikko - Suurhihtäjä Veikko Hakulisen muistelmat, WSOY 1999

Kero Reino, Suomalaisina Pohjois-Amerikassa - Siirtolaiselämää Yhdysvalloissa ja Kanadassa, Suomalaisen siirtolaisuuden historia osa 2, Siirtolaisuusinstituutti Turku 1997

Kivirinta Eero, Urheilukaskut, Karisto Hämeenlinna 1963

Kotimaisten kielten keskus/murteet, Helsinki

Mäntlahden Rannanpojat

Siirtolaisuusinstituutti Turku

Suomen urheiluhistoriallinen seura Helsinki

Tommola Esko, Uuden maan rakentajat, New Yorkin suomalaisten tarina, Otava 1988

Urheilumuseo Helsinki

Usasuomeksi.com

Wikipedia.com

”Jos olisin ollut 15 senttiä pitempi tai solakka, niin urheilulahan minäkin olisin pyrkinyt raivaamaan tietä elämässä eteenpäin”,

tunnusti professori Kalle Pääatalo haastattelussa vuonna 2000, kun tuli puhe Paavo Nurmesta. Näiden kahden suuren elämänvaiheissa voi nähdä paljon yhteistä. Molemmat tunsivat asketismin, työnteosta ei kumpikaan laistanut, ja kovin nuoresta niin Paavon kuin Kallen oli kannettava perheessä aikuisen vastuu. Kirjailija huokaisi, että ainoa tapa selviytyä oli ottaa itsestään kaikki irti.

Toimittaja jäi haastattelutuokion jälkeen mietteisiinsä ja hänen mieleensä nousi kuva nurmesta, jota tuuli hiljaa keinuttaa. ”Kaikki irti, kaikki irti”, se tuntui kaikuna toistavan...

Kiitokset

North Star haluaa antaa suurkiitokset ystävälliselle ja avuliaalle jäsenelleen, toimittaja fil.maist. Kaarina Naskille siitä erinomaisesta aherruksesta ja työmäärästä, jonka hän teki kokoamalla kansien väliin urheilusuorituksiamme ja tapahtumiamme neljäkymmenen vuoden ajalta.

Pöytäkirjat ja vajavainen arkisto antoivat Kaarinalle hieman alkua tähän urakkaan, mutta lisäksi hän otti yhteyttä seuran jäseniin niin Suomessa kuin täällä rapakon takana. Näin saatiin tarinaan täydennystä ja kokonaisuuteen hauskaa lisäväriä.

Historiikki sisältää urheiluun liittyvän aineiston ohella myös joi-takin siirtolaiselämää kuvaavia yksityiskohtia.

Kaarina todella paneutui asiaan ottamalla sen haasteena, josta hän sai selkävoiton heti ensi erässä.

Monet kauniit kiitokset Sinulle Kaarina sekä myös Sinulle Alpo hyvästä kannustamisesta.

Seura kiittää lämpimästi myös myös Timo Vainionpäättä hänen suorittamastaan hienosta kirjan taitosta ja sen saattamisesta painovalmiiksi.

Urheiluseura North Star
Puolesta Jorma Huttunen

Lantana, Florida
Elokuu, 2020

